Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Clausen, Carl.; C. C. Clausen, Carl Muusmann, A. C. Meyer.
Titel | Title:	Under Palmer : Fortællinger og Skildringer fra Dansk Vestindien
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : Carl Schepler, 1916
Fysiske størrelse | Physical extent:	157 s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

Under Palmer

FORTÆLLINGER OG SKILDRINGER
FRA
DANSK VESTINDIEN

AF
C. C. CLAUSEN, CARL MUUSMANN OG A. C. MEYER

39.- 245

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 39 8°

1 1 39 0 8 03966 3

+REX

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

UNDER PALMER

FORTÆLLINGER OG SKILDRINGER FRA DANSK VESTINDIEN

AF

C. C. CLAUSEN · CARL MUUSMANN
OG A. C. MEYER

UDGIVET AF
CARL SCHEPLER

KØBENHAVN 1916

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

L. LEVISON JUNR.
KØBENHAVN

AF DE DANSK-VESTINDISKE ØERS HISTORIE

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

I

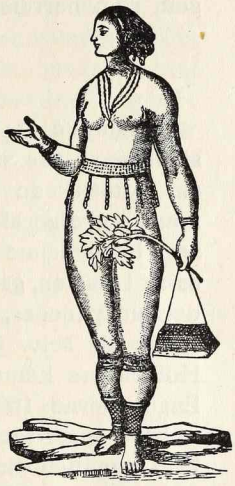
De dukker første Gang op i Historien en November dag i Aaret 1493, da Columbus er paa sin anden Rejse, paa Vej op til sin Hovedø, Haïti. Stormfuldt Vejr tvang ham den 14. November til at kaste Anker i Læ af en Ø, som de Indfødte kaldte Ayay, men som han gav Navnet *Santa Cruz*, „det hellige Kors". Den store Opdager var lidenskabeligt troende, hans Rejse var for ham ikke blot Handelsforetagende, men lige saa meget Korstog. Til Gengæld for det Guld, han søgte, vilde han give Evangeliet, og det syntes ham et godt Bytte for de Indfødte. De nye Øer gav han mest Navne, hentede fra Helgenhistorien. Hele Øgruppen kaldte han „Jomfruøerne", *las Virginas*, efter de 11,000 Jomfruer.

Columbus sendte en Baad med 25 Mand i Land for at hente Vand og spørge sig for om den videre Kurs. De stødte paa en af Mændene forladt Landsby, hvor de bemægtigede sig nogle Kvinder og Børn. De fleste af dem var Fanger, som Øens Beboere, de menneskeædende Karaiber havde slæbt hjem fra deres Togter til de andre Øer, og som de nu

opbevarede til senere Maaltider. De ligefrem fodrede dem, som vi fodrer et Svin og en Gaas. Forresten erklærede de, at Mandskød smagte ulige bedre end Kvindekød.

Paa Hjemvejen stødte Spaniernes Baad sammen med en Kano, roet af Indfødte. Den kom pludselig tilsyne bag et Forbjerg. Først stirrede de Indfødte maalløse paa Baaden, paa disse vældige, æventyrlige Skibe. Men da de saa, at Spanierne vilde dem tillivs, greb de til Buerne. Kvinderne som Mændene. Skøndt Spanierne havde deres Skjolde, blev dog to saarede, den ene haardt af en Kvindes Pil, den trængte ind gennem Skjoldet. De løb nu Baaden i Sænk, men de Indfødte kæmpede videre i Vandet, og det var med største Besvær, at nogle blev fangne. Selv da de var bleven bragte ombord i Columbus Skib og lænkede, bevarede de deres Trods og rynkede Pande. „De vedblev at vise en Grusomhed og Vildhed, der kun kan sammenlignes med den, som Libyens Løve lægger for Dagen, naar den ser sig fangen i Garn, og de var saa gyselige, saa fæle og djævelske at skue, at ingen kunde betragte dem, uden at føle sig betaget af den største Rædsel.“ Det at Spanierne i dem saa Menneskeædere, gjorde dem naturligvis endnu frygteligere og grueligere at skue. Men for Resten kan de have set vilde nok ud, med det lange, sorte og tætte Haar, besmurte med Farve omkring

Øjnene, og med Bomuldsbaand snoede om Arme og Ben over- og nedenfor de kødfulde Dele, saa Kødet bugnede ud, hvad der efter deres Mening saa saare smukt ud.

Karaib-Kvinde.
Efter et gammelt Træsnit.

Columbus hastede imidlertid videre mod Vest, ad Portorico til. Disse Smaaøer interesserede ham ikke. Han var paa Jagt efter Østens store gyldne Lande, efter Zipango (Japan) og Cathai (Kina). Hvilken Europæer der først satte sin Fod paa San Thomas og San Jan og gav dem Navn, ved vi ikke. I et helt Aarhundrede hører vi intet videre om Øerne. 1596 hedder det, at Jomfruøerne bestod af en hel Række smaa, ubeboede, sandige, ufrugtbare Øer og stejle Klipper. Der var frugtbart og tætbefolket Land nok i den nye Verdensdel at tage i Besiddelse, for meget til, at disse Klipper skulde friste de spanske *Konkvistaderer*, Erobrerne, som de kaldte sig. Det er først, da med Tiden ogsaa Vestindien bliver optaget, at de nyankomne maa slaa sig ned der. Og dog er denne første Bebyggelse usikker og vaklende, Øerne gaar fra Haand til Haand, bebygges og opgives. Det

varer to Aarhundreder, inden de kommer i fast Eje, dansk, og selv da som herreløse eller saa godt som herreløse og ubeboede.

II

Den første Ø, som de Danske satte sig i Besiddelse af, var St. Thomas, i Aaret 1671. Den har sin udmærkede Havn, men iøvrigt er den den mindst givtige af de tre Øer. Spanierne har vel søgt ind i denne Havn nu og da i Uvejr, de har fisket i Bugten, gaaet paa Slavejagt efter Karaiberne, der udryddedes, men ellers har de ladet Øen skøtte sig selv. Omkring ved Aar 1625 er nogle Hollændere komne til Øen. De blev fordrevne af Englænderne 1667, men heller ikke disse synes at have anset Øen for egnet til Kolonisation. Ialt Fald var den herreløs, da det i Foraaret 1671 dannede guineisk-vestindiske Kompagni tilegnede sig den. 13 Aar efter hejstes det danske Flag ogsaa paa San Jan.

St. Croix maatte derimod købes. Den var frugtbarere, mere skikket til at vække Begær, og den havde derfor ogsaa haft en mere afvekslende og blodig Skæbne. Men heller ikke den synes at være taget i Besiddelse før noget ind i det 17. Aarhundrede. Da nedsatte baade Hollændere og Englændere sig paa Øen. Selvfølgelig kom det til

Strid, og Hollænderne maatte som de svageste fortrække. Senere overfaldt Spanierne fra Portorico Englænderne og myrdede alle dem, de fik fat paa. De blev igen fordrevne af Franskmændene. Det fransk-vestindiske Kompagni, som havde erobret Øen, gjorde imidlertid daarlige Forretninger, og 1651 solgtes Øen til Malteserridderne. Deres Hensigt var dér at grunde et Etablissement til Kristendommens Udbredelse og Forsvar i Vestindien. Men 14 Aar efter maatte de sælge Øen til et nyt fransk-vestindisk Kompagni. Ogsaa det havde en krank Lykke. Kong Ludvig XIV maatte træde til og betale dets Gæld. Som Vederlag overtog han Øen. Men den var stadig en daarlig Forretning, og i 1691 besluttedes det at rømme St. Croix. Tre store Skibe sendtes afsted for at bringe de 147 Hvide og 623 Negre til den franske Ø San Domingo. Den franske Konge bevarede dog stadig sin Højhedsret over Øen, og da Christian VI, for at bringe det danske Kompagni paa Fode, i 1733 ønskede at erhverve St. Croix, maatte han betale Frankrig 750,000 Livres for den folketomme Ø.

Dermed var det lille Kolonirige samlet.

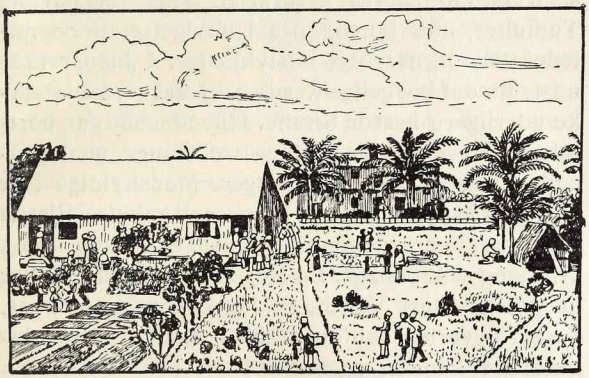
De første Kolonister paa St. Thomas var væsentlig Hollændere, sandsynligvis de af Englænderne tidligere fordrevne, der nu vendte tilbage, samt nogle Danske. De fik gratis overladt Stykker af Jorden — det var paa Handel, Kompagniet skulde

tjene — og den eneste Skat, som de ny Ejere maatte yde var en Kapun eller Kalkun aarlig. Paa en bestemt Tid af Aaret afleveredes Dyret, og Kompagniet anrettede saa et Gæstebud med Kalkunsteg for Kolonisterne.

Men trods disse billige Erhvervelsesvilkaar og Skattefrihed gik det dog kun smaat for den ny Koloni. Man savnede Arbejdskraft, Slaver. Christian V købte derfor af den afrikanske Konge Aquambon de to Forter „Frederiksborg" og „Christiansborg" paa Guldkysten. Kompagniets Skibe gik saa først til Afrika efter Slaver, derpaa til St. Thomas og saa hjem med Øens Produkter. En af de danske Agenter paa Guineakysten, Schilderup, var, i Modsætning til de europæiske Forretningsmænd paa de Egne, vidt og bredt kendt som en ærlig og menneskekærlig Mand. Og en gammel Fyrste, som boede 300 Mil fra Hr. Schilderup, sendte sin kæreste Datter til Agenten med en Mængde Guld og Sølv samt den Bøn, at „den tre Gange værdige Schilderup vilde skænke ham en Dattersøn ved hende. „Der forlyder ikke noget om, hvorvidt den gamle Fyrste fik sit Ønske opfyldt, men Premierløjtnant Bernhard v. Petersen, der i 1855 udgav en „historisk Beretning om de dansk-vestindiske Øer", finder det dog „rimeligt nok, da Datteren var ung og smuk".

III

Det var fra nogle af Guineakystens uroligste og mest stridbare Stammer, de dansk-vestindiske Øer som Regel fik deres Slaver. Der var — ialt Fald mente man det — kun en Maade at ave dem paa:

Herrnhuttisk Missionsplantage paa St. Croix.
Efter et Træsnit fra det 18. Aarhundrede.

ved Prygl og haarde Straffe. En af det ny Regimentes første Foranstaltninger var derfor at udstede et skarpt Slaveregulativ. Første Gang en Neger overtraadte det, skulde han „bravpiskes", anden Gang skulde begge Ørerne skæres af ham, og tredie Gang skulde han „ophænges og hans Hoved sættes paa en Stage". Da en Negerslave jo

repræsenterede en vis Værdi i Penge, skred man selvfølgelig nødig til at lade sin Ejendom tilintetgøre ved Dødsstraf. Saa længe man kunde, hjalp man sig ved Pidsk og Lemlæstelse.

Negrene ynglede, som Negere gør, og der blev snart saa mange af dem, at Kolonisterne begyndte at frygte for deres Overmagt. Der var jævnlig Tumulter, ofte Forsøg paa Undvigelse, der straffedes haardt, naar det mislykkedes. I Januar 1733 udstedte det kongelige Raad en Plakat med en Række yderligere haarde Straffe. Hovedmænd for bortløbne Negre skulde knibes tre Gange med gloende Jærn og derefter hænges. Medskyldige i et Komplot skulde miste et Ben, med mindre Ejeren vilde pardonere dem med at miste et Øre og faa en „Lussing af 150 Slag". En Neger, som havde stjaalet for 4 Rigsdalers Værdi, skulde knibes og hænges. Smaa Tyverier skulde straffes med et Brændemærke i Panden og fra 100 til 150 Slag. „Den Neger, som i Onde løfter sin Haand mod en Planter eller truer ham eller giver ham knubbende Ord, skal uden Naade knibes to Gange og derefter hænges, om den Blanke det forlanger, hvis ikke, da skal han miste sin Haand." „Den Neger, som kan overbevises om, at han har været til Sinds at forgive nogen, skal tre Gange knibes med gloende Jærn, derefter radbrækkes og lægges levende paa Stejle." Og saa videre i samme Stil.

At Mistilliden til Negrene ikke var ugrundet, viste det Oprør, som samme Aar fandt Sted i November paa St. Jan.

De Hvides Forsvar der var ret svagt: Et daarligt Fort paa Øens Vestside, bemandet med en Løjtnant, en Sergent og 8 Mand, samt udstyret med nogle faa Kanoner. Det var Skik hver Søndag Morgen, at visse Slaver bragte Bundter med Brænde ind i Fortet til dettes Behov. Slaverne gemte saa deres Økser og Knive i Brændeknipperne og paa et aftalt Tegn overfaldt de Besætningen og huggede den ned. Saa snart Slaverne saaledes var Herrer over Fortet, affyrede de tre Skud. Det var Signalet til, at Oprøret skulde begynde ude paa Plantagerne og de Hvide hugges ned, hvorpaa Slaverne selv vilde regere Øen. Her og der lykkedes det at dræbe hele Plantagens hvide Befolkning. Landfoged Soetmann blev saaledes slaaet ned, Negrene skar hans Hoved af og satte det paa en Stage. Derpaa begyndte de at raadslaa om, hvad de skulde gøre ved hans 12-aarige Datter. Hun stod ved Faderens mishandlede Lig, overvældet af Sorg og Rædsel, og hørte paa Raadslagningen. Da Negrene ikke kunde blive enige, bad hun om at blive dræbt, og kort efter laa hendes forhuggede Legeme tværs over Faderens.

En Del af Planterne lykkedes det med deres

Familie at undkomme til Peter Durloos Plantage, hvis Vaaningshus laa paa en Høj og beskyttedes af to Kanoner. Der holdt de Stand, indtil der kom 30 Soldater til Undsætning fra St. Thomas. Denne Styrke var imidlertid for svag til at trænge videre ind paa Øen og underkue Oprøret. Den trak sig derpaa, sammen med de Reddede, tilbage til St. Thomas. Gouvernementet mistvivlede om af egen Kraft at kunne blive Herre over Bevægelsen og sendte Bud til den franske Gouvernør paa Martinique om Hjælp. Overfor Negeropstande svandt de Spørgsmaal, der delte hjemme i Europa, dér følte man sig som Hvide, — i Dag Dig, i Morgen maaske mig. Gouvernøren afsendte øjeblikkelig 400 Mand til St. Jan. Støttede af Planterne foretog de en ligefrem Klapjagt hen over Øen. De sidste af det levende Vildt trængtes sammen ved Brimsbay, fra alle Sider omringet af Soldater. De skulde dø, det vidste de, og de foretrak derfor at dræbe sig selv og ikke skænke Forfølgerne Fornøjelsen af at pine dem til Døde. Da Soldaterne trængte frem, fandt de kun en 300 Lig i én Kreds og ved Siden deraf 7 Geværer. Kun nogle enkelte lykkedes det at indfange, og de blev hængte efter de frygteligste Pinsler.

Slaverne havde siddet inde med Øen i et halvt Aar. Paa 44 af Plantagerne var Vaaningshusene fuldstændig ødelagte. Mange af Planterne blev aldeles ruinerede, og en Del forlod Øen.

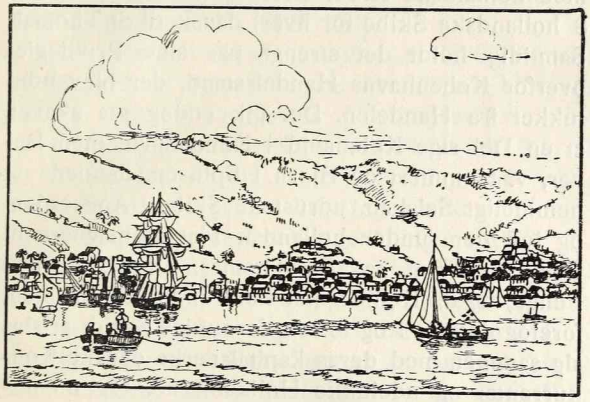
IV

Det var for Handelens Skyld, at man havde besat St. Thomas og St. Jan og købt St. Croix. Men det viste sig meget hurtigt, at det danske Kompagni ikke kunde udnytte Chancen. Det kunde kun sende et Skib om Aaret til Guinea efter Slaver til Vestindien og saa hjem med Øernes Varer. Det var ingen Forretning for Kompagniet, og altfor lidt for Kolonisterne. Allerede i 1685 sluttede derfor Christian V en Traktat med Hertugdømmet Brandenburg, hvorefter et Selskab af dettes Indvaanere i 30 Aar fik Lov til at bosætte sig paa St. Thomas og drive Handel der.

Og nu kom der Liv i Handelen. Brandenburger-Kompagniet, hvori dog Hollænderne havde de fleste Aktier, sendte 5 Skibe aarlig, og efter to Aars Forløb var 50 Mennesker beskæftigede i dets Faktori paa St. Thomas. Samtidig søgte man at lokke Kolonister til ved at love dem gode Kaar: saa meget Land, de kunde dyrke, Fritagelse for Skatter i 8 Aar, ligeledes Toldfrihed i 8 Aar. Ja, man gik endog saa vidt, at man gav Slip paa det, som man i Europa holdt strængt paa, den ensartede Religionsdyrkelse. Man gav paa St. Thomas Religionsfrihed, enhver kunde frit nedsætte sig der, uanset hvilken Religion og Nationalitet han tilhørte.

Øerne fik derved det brogede Nationalitets- og Trosudseende, som de har den Dag i Dag. Dansk Vestindien er, selv bortset fra Negrene, den mest internationale Del af det danske Monarki, og det saaledes, at det danske Element er langt det svageste. Allerede ved en Folketælling 1688, hvorefter der paa Øens Plantager fandtes 317 Hvide — Blanke, som de kaldes — og 422 Slaver — var der kun 19 danske Familjer, mod 68 hollandske, 30 engelske og 17 franske. Desuden var der 3 svenske, 2 tyske og en portugisisk. Og efter mere end 200 Aars dansk Styre er det danskfødte Element forholdsvis endnu mindre, egentlig ret forsvindende. Af Øernes samlede Befolkning, 27,000 i 1911 — den sidste foreliggende Folketælling — var der kun 373 danskfødte, kun $1,_4$ Procent. Ogsaa religionsmæssigt spillede Lutheranerne en temmelig ringe Rolle. De udgør kun godt en Tiendedel af Øernes Befolkning nu, 3200, mod 9000 Engelsk-Episkopale, 7400 Romersk-Katolske og 5500 Mähriske Brødre (Hernnhutter). Denne særlige Mission begyndte 1732. Det var den første, der tog sig af de hedenske Negre og søgte at omvende dem til Kristendommen. Og uagtet baade Planterne og tildels ogsaa Kompagniet og Regeringen lagde dem mange Vanskeligheder i Vejen, udrettede de et stort og uegennyttigt Arbejde til Forbedring af Slavernes Stilling.

Brandenburger Kompagniet havde gjort gode Forretninger, og ogsaa Øerne havde haft Fordel deraf. Men fra det danske Kompagnis Side havde man set med skæve Øjne. Og da de 30 Aar var

Parti af St. Thomas Havn.
Efter Maleri af F. G. Melby c. 1850.

gaaede, traadte det danske Kompagni atter til som Monopolindehaver af Handelen paa Øerne. Brandenburger Kompagniets hollandske Funktionærer fik dog Lov til at blive paa St. Thomas ved at sværge Troskabsed til den danske Konge. Øen bevarede derved en lille Koloni af dygtige og energiske Handelsmænd.

Det viste sig hurtigt, at Kompagniet ikke evnede

at tage Arven op efter Brandenburgerne. Det kunde kun sende et Skib om Aaret og saa sig aldeles ikke i Stand til at forsyne Øerne med det nødvendigste. Det maatte derfor træde i Forbindelse med hollandske Rederier. Endnu i 1736 kom der 8 hollandske Skibe for hvert dansk til St. Thomas. Samtidig holdt det strengt paa sine Privilegier overfor Københavns Handelsstand, der blev udelukket fra Handelen. Det gik endog saa akavet, at en Del rige Købmænd i København, med Baver, v. Hemmert og Bjørn i Spidsen, dannede et hemmeligt Selskab, udrustede Skibe i Amsterdam og lod dem under hollandsk Flag konsignere til Peter de Wint paa St. Thomas. Der blev tjent Penge, og da Kompagniet kom undervejr dermed, foretog det det i og for sig fornuftige Skridt at slaa sig sammen med deres kapitalstærke danske Konkurrenter og udelukke Hollænderne. Og nu udsugede de københavnske Forretningsmænd i Forening Øerne.

V

Disse havde imidlertid for en Gangs Skyld faaet en liberal Guvernør, Peter Clausen, der saa længere end til den øjeblikkelige Rovdrift. Han slog sig sammen med Planterne og Købmændene, og der blev sendt en Mand hjem til Danmark for at

klage. Og da Kompagniet ogsaa plyndrede Hjemlandets Danskere gennem ublu Sukkerpriser, blev Enden, at Frederik V, paa Grev Johan Bernstorffs Raad, i 1755 afkøbte Kompagniet dets Privilegier, faste Ejendomme og Slaver for en Sum af 1,418,000 Dollars (omtrent 5¼ Mill. Kr.).

Det vakte stor Glæde paa Øerne. St. Croix nød straks godt af Forandringen, den fik nu billigere Slaver. Og i 1764 blev St. Thomas erklæret for en Frihavn, hvor alle Nationers Skibe fik Ret til at handle. Det fik sin store Betydning under den lange Række Krigsaar i Slutningen af det 18. Aarhundrede, hvor Danmark holdt sig neutralt. St. Thomas med sin udmærkede Naturhavn laa da som et Fristed, hvor de fjendtlige Magter mødtes paa neutral Grund og udvekslede deres Varer. Det blev det store Omsalgssted for europæiske og amerikanske Varer, Stedet, hvor de forskellige Nationers Kapere løb ind og solgte deres Priser.

Det begyndte under den amerikanske Frihedskrig, da Englands overlegne Flaade lukkede de oprørske Kolonier ude fra det europæiske Marked. Den unge Republik hentede sine Manufakturvarer og andre europæiske Industriprodukter hjem fra St. Thomas, og den udskibede saa til Gengæld sine Landbrugsvarer. Havnen laa fuld af amerikanske Fartøjer, spanske Slupper og engelske Koffardifarere.

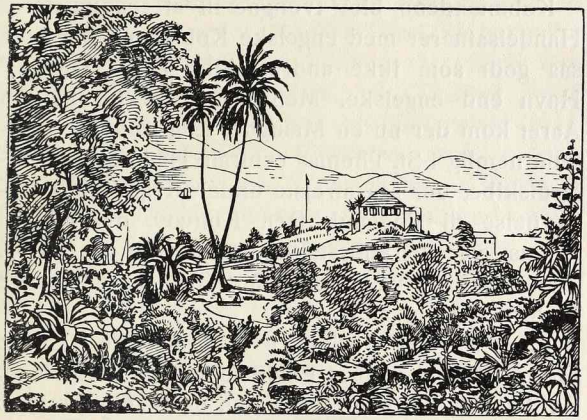
Endnu større blev Omsætningen under Revolutionskrigene. St. Thomas var det eneste Marked i Vestindien. Herhen sendte de krigsførende Lande deres Varer i neutrale Skibe, her blev de omladede og fordelt til Bestemmelsesstederne i andre neutrale Skibe. I St. Thomas samledes Produkterne fra de spanske, franske og engelske Kolonier og sendtes til Europa, og her hentedes deres Forsyninger af den gamle Verdens Industri.

Fra alle de omliggende Øer, fra Nordamerika og Europa slog driftige Handelsmænd — deriblandt dog kun meget faa Danske — sig ned paa St. Thomas. I 1793 løste ikke mindre end 104 Personer Borgerbrev. Fra 1792 til 1801 kom der i alt 1569 Fremmede. Det ene Hus rejste sig efter det andet. Der blev bygget Butiker og Lagere. Allevegne var der Velstand. Man skal have kørt de meksikanske Sølvdollars og de spanske Dubloner til Banken paa Trillebør. Der blev levet stort og vildt, saadan som man lever i Troperne, naar Guldet af sig selv strømmer ind over Landet.

Et lille Afbræk blev der lidt i 1801, da Englænderne den 1. April besatte Øen og beholdt den i 10 Maaneder. Men den 22. Februar 1802 gaves den tilbage. Og saa snart Havnen atter var neutral, strømmede Skibene igen ind, og Handelen tog det gamle, voldsomme Tempo. Middelhavsfarere, danske, tyske, engelske, franske, spanske og ame-

rikanske Koffardimænd laa atter fredeligt Side om Side i denne paa ny neutrale Havn.

Og saa stærk var St. Thomas Handelsposition, at den i 3 Aar kunde komme over 3 frygtelige

Landskab paa St. Jan.
Efter Maleri af F. G. Melby c. 1851.

Brande. I 1804 blev Størstedelen af Byen, 1200 Huse med mange kostbare Lagre fortærede af Luerne. Skaden vurderedes til 11 Mill. Dollars. Og næppe var Byen genopbygget, før der i 1806 indtraf to nye Brande, der ødelagde for ca. 5 Mill. Dollars.

Og i 1807 tog Englænderne paa ny Øerne. Danmark laa for fjærnt til at yde Hjælp, det havde jo

heller ingen Flaade, og Øernes Besætning og Indbyggere var selvfølgelig altfor faa til at kunne yde Forsvar mod en engelsk Flaade og Landgangshær. Der var ikke andet for end at kapitulere.

Købmændene blev tvungne til at afslutte deres Handelsaffærer med engelske Købmænd, der kom saa godt som ikke andre Skibe i St. Thomas' Havn end engelske. Men tre à fire Gange om Aaret kom der nu en Mængde. Englænderne samlede nemlig i St. Thomas centrale Havn deres Koffardiskibe, der saa afrejste under Krigsskibes Beskyttelse til England. Den Konvoy, der afgik i August, var den største, den talte over 400 Skibe. Det maa have været et stolt Syn at se de mange Sejlere staa ud af Havnen.

Efter 8 Aars Forløb, i 1815, fik de Danske Øerne tilbage, mod at Englænderne fik Helgoland. St. Thomas var atter Frihavnen og Samlingsstedet. Et stort Antal Slupper og Skonnerter hejste det danske Flag og genoptog deres tidligere Virksomhed rundt om paa Øerne og det spanske Fastland. Allerede i 1820 var de anløbende Skibe oppe paa over halvtredje Tusind. Samtidig skaffede Rejsningen i de spanske Kolonier en ny Indvandring, tildels af velstaaende Folk, idet mange Spaniere flygtede til disse velbeliggende Øer. Byen St. Thomas — eller som den officielt hedder Charlotte Amalie — kom op paa 13,000 Indbyggere — i

1911 havde den 8,000. Selv et Par nye store Brande, hvoraf den i 1825 ødelagde 1200 Huse, kunde ikke knække den.

Indtil 40'erne i forrige Aarhundrede stiger Tonnagen. Der ankom gennemsnitlig 2169 Skibe med en Tonnage paa godt 208,000 Tons. Skibsantallet var mindre end før, men Skibene var større. Der var nu Dampskibe imellem. „St. Thomas var i disse Aar Stabelpladsen for de omliggende vestindiske Øer, navnlig for Portorico, og de spansktalende Republiker paa Sydamerikas og Mellemamerikas Kyst. Herfra strømmede Køberne i store Skarer til St. Thomas velforsynede Pakhuse, eller ogsaa blev Varerne ved Omskibning videresendt til disse Landes Havne".

Dette rørige Forretningsliv foregik paa dansk Grund, men det var ganske internationalt. Rigtignok steg det danske Element i Trafik paa Øerne, fra 232 Skibe med 17,000 Tons i 1841 til 507 Skibe og 35,500 Tons i 1852. Men det var væsentlig Importen til St. Croix og Hjembringelsen af dets Sukker, de københavnske og flensborgske Skippere gav sig af med. De danske Huse, der drev regelmæssig Handel paa Øerne, var særlig Jacob Holm og Moses og Søn G. Melchior. St. Thomas var en international Gryde. „Den største Del af Indvaanerne, siger en vestindisk Embedsmand, U. N. Fugl, i 1840, bestaar af fremmede, hvis

Maal det er at erhverve sig en Formue og snarest mulig vende tilbage til deres Fædreland". I 1839 fandtes der paa St. Thomas 41 store Importhuse af 1. Klasse (ɔ: højeste Skat); deraf var de 13 engelske, 11 franske, 6 tyske, 4 italienske og spanske, 4 amerikanske og kun 3 danske eller dansk-kreolske. „Et med selve Moderlandet forbundet dansk nationalt Element havde ingensinde kunnet danne sig," erklærer Fugl. Og et fast, selvstændigt vestindisk Element var heller ikke fremstaaet. Kom der onde Aar, vilde disse Folk, der kun opholdt sig der midlertidig for Vindingens Skyld, spredes.

VI

Og de kom. Nedgangen begyndte omkring ved Aaret 1850.

Basis for St. Thomas' Handelsposition i de fredelige Aar efter de store Krige var Sejlskibene. Efter den lange Fart over Atlanterhavet maatte de ind og proviantere. Og det kunde ikke betale sig, at lade de større Skibe krydse omkring mellem Øerne. Derfor lossede de deres Varer op paa St. Thomas, hvor saa mindre Skibe hentede dem og fordelte dem til de enkelte Havne. „Denne Havn mistede sin Betydning", erklærede for godt 20 Aar siden St. Thomas' mægtigste Mand, den tyske Konsul, Kapt. F. Becker, Repræsentant for Hapag, til Hen-

rik Cavling, der som ung Journalist besøgte Øerne, „da Dampskibene afløste Sejlskibene og med den større Hurtighed, uden at proviantere undervejs, kunde løbe lige ind til den mellemamerikanske

St. Thomas Apotek.
Efter en Tegning af F. Visby 1868.

Kyst. Hvad skal nu de andre Landes Skibe her, naar de har Kul og Proviant nok til at naa deres egne Besiddelser? Og kommer de endelig til St. Thomas, opmuntrer man dem ikke. Her er ofte Vandmangel, og hvad værre er, her er kun et Kulfirma, der selvfølgelig benytter sig af Lejligheden og tager høje Priser".

Ogsaa Telegrafen skadede St. Thomas. Det var ikke mere nødvendigt for Skibene at anløbe Øen

for Ordre, og den indbringende Fragtvirksomhed, som beskæftigede adskillige Skibsmæglerfirmaer, svandt derfor hurtigt ind.

Endnu i 1871—72 var Værdien af Indførslen til St. Thomas 5 Mill. Dollars, men ved Aarhundredskiftet var den gaaet ned til 1 Mill. Portorico havde frigjort sig. I 80'erne trak Barbados og St. Lucia mere og mere Trafiken til sig.

Og da Importhandelen med de europæiske og nordamerikanske Produkter mistede sin Betydning, afviklede de fremmede Handelshuse deres Affærer, og Indehaverne vendte tilbage til deres Hjemlande med de indtjente Kapitaler. „Intet Hus søgte at interessere sig i Eksporten af de Landes Produkter, hvor det hidtil havde haft Kunderne for sine Varer, og hvor det sikkert havde haft gode Betingelser for at skabe sig ny Forretning". Allerede i Handelens Glanstid var Trafiken foregaaet ved Hjælp af Skibe, danske og fremmede, der ikke var hjemmehørende paa Øerne. St. Thomas var ikke Hjemsted for et eneste større Rederi. „Man lod det glide over paa engelske, franske og tyske Hænder. Det er sikkert sjældent, at saa store Muligheder er bleven saa fuldstændig forspildt", hedder det i Oversigten over Handelen i „De danske Atlanterhavsøer".

Omtrent samtidig med Tilbagegangen paa den handlende St. Thomas begyndte Nedgangen paa

Plantageøen St. Croix. Dens Aarsager er kortelig Slaveriets Ophævelse og Nedgang i Sukkerpriserne som Følge af Roesukkeret.

Der skal have været 26,000 Slaver paa St. Croix, 3,500 paa St. Thomas og 2,500 paa St. Jan. Vi har set med hvilke Midler den faatallige Overklasse af Hvide holdt Slaverne i Frygt og til Arbejde.

Det 18. Aarhundredes humane Ideer fik i 1792 Danmark til at erklære Slavehandelen ulovlig. Og i 1803 forbød den den ligefrem. Alligevel gik der mange Aar, før den helt blev undertrykt. Embedsmændene maatte se gennem Fingre. Og de, der var Slaver paa Plantagerne, vedblev at være Slaver. De var Plantagens nødvendige Arbejdskraft, de fulgte med den og solgtes med den.

I 1847 lod Christian VIII bekendtgøre, at fra Dronning Caroline Amalies Fødselsdag den 28. Juni 1847 skulde alle de Børn, der fødtes af Slaver være frie, og selve Slaveriet skulde ophøre om 12 Aar, i 1859. Det var en Favør til Plantageejerne, en Overgangstid, for at de kunde indrette sig paa det ny. England havde benyttet det samme System. Men det mislykkedes i Dansk Vestindien.

Slaverne lavede en hemmelig Sammensværgelse, og den 2. Juli brød Oprøret ud i St. Croix's Vestende i Byen Frederikssted. Rundt om paa Plantagerne ringedes der med den store Klokke.

Negrene forlod Arbejdet, strømmede sammen til Byen, som de hurtigt fik i Hænde og plyndrede en Købmand Moores Hus, da det forlød, at han havde opfordret Kommandanten til at skyde paa Negrene. Der blev dog ikke dræbt nogen hvid, og Tropperne holdt Fortet. Næste Morgen kom Generalgouvernøren, Peter Carl Frederik Scholten, tilstede fra Christianssted paa Øens Østside, hvor alt endnu var roligt. Da han saa, at Negrene sad inde med Byen, proklamerede han Slaveriets øjeblikkelige Ophævelse. Alligevel forefaldt der i de følgende Dage nogle Optøjer og Plyndringer rundt omkring paa Øen. Men det lykkedes dog forholdsvis let at dæmpe Oprøret. Og da den spanske Guvernør paa Portorico, General Prim, den 7. Juli, med de Hvides Fællesfølelse overfor Negeropstande, sendte 600 Mand til Hjælp, var der allerede Ro. Scholten, der havde været paa Øerne siden 1814, og sikkert kendte dem bedre end nogen anden dansk Embedsmand, var ved Oprørets Udbrud syg og nedbrudt. Borgerne og Planterne tvang ham til at nedlægge Kommandoen. Han blev kaldt hjem, af en Kommission dømt til Embedsfortabelse, men frikendt ved Højesteret. Om han mulig skulde have optraadt noget fastere, faar staa hen. Der var 22,000 Sorte mod kun 2000 Hvide paa Øen. Og en virkelig Opstand vilde, selv om den senere kunde undertrykkes, have kostet

Strømme af Blod og stor Ødelæggelse. Forøvrigt godkendtes hans øjeblikkelige Ophævelse af Slaveriet.

I alt Fald blev Oprøret i 1878, hvor der straks blev sat haardt mod haardt, meget blodigere og mere ødelæggende. Ogsaa det udbrød i Frederiksted, den 1. Oktober, Skiftedagen, hvor Negrenes Kontrakter udløber. Det fejres naturligvis med Romdrikning og Danse. Politiet vilde blande sig ind, det kom til Sammenstød. Myndighederne maatte trække sig tilbage til Fortet, hvor de værgede sig i Nattens Løb, medens de drukne Negre stak Byen i Brand, og Halvdelen gik op i Luer. Næste Morgen kom der Tropper til Hjælp, som rensede Byen. Men Negrene drog nu ud paa Landet og sved Halvdelen af Plantagerne af. Flere Tropper kom til fra St. Thomas. En Del Negre blev straks skudte, andre stillede for en Standret. I 1881 dømte den danske Højesteret 39 til at miste Livet; men Dommen formildedes til Strafarbejde.

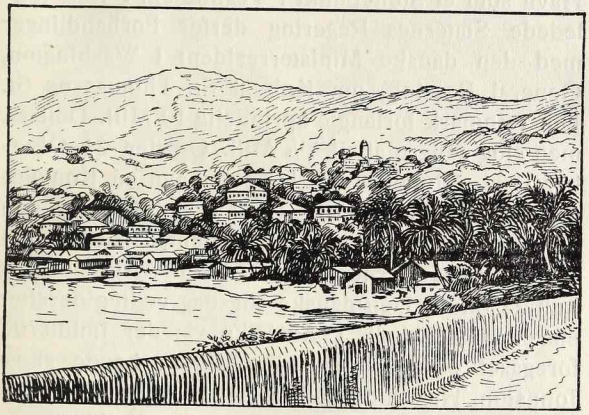
For Planterne var Ophævelsen af Slaveriet noget af en økonomisk Katastrofe. Deres Ejendomme formindskedes i Værdi, da en Del af dem, den levende Arbejdskraft, udskiltes. Og deres Driftsomkostninger blev større, samtidig med at Arbejdskraften blev upaalideligere. Negeren er og bliver et stort Barn, der ikke tænker paa Dagen i Mor-

gen. Han kan nøjes med uendelig lidt i dette milde Klima, og han har ingen Lyst til at arbejde ud over Dagen og Vejen. Samtidig sank Sukkerpriserne stærkt, dels ved Konkurrencen med andre sukkerdyrkende Egne, dels med Roesukkeret. Og St. Croix's frugtbare Jord var efterhaanden bleven udpint ved 200 Aars stadig Sukkerdyrkning. Endda kunde man daarligt blive af med Varerne. Endnu i 90'erne i forrige Aarhundrede var der ikke regelmæssig Dampskibsforbindelse mellem St. Thomas og St. Croix, kun nogle gammeldags Sejlskonnerter. Og Planterne sad for daarligt i det, til at kunne lægge Driften om. Skulde man over til Dyrkning af Tobak, Kakao, Muskat og anden Avl, som Øen i og for sig godt egnede sig til, vilde der gaa nogle Aar, inden de ny Planter kunde give Udbytte. Og dem havde Planterne ikke Kapital nok til at staa igennem.

Med St. Jan er det den rene Ynk. Al Dyrkning er for længst ophørt. Øen er en Urskov, hvor der bor nogle Hundrede Negre.

Tilbagegangen giver sig sit mest prægnante Udslag i Befolkningens Nedgang. I 1841 var der 41,000 Indbyggere paa de tre Øer, i 1911 kun 27,000. Det er især Landdistrikterne, der er gaaet tilbage, fra 23,000 til 11,000. Selv i Tiaaret 1901—11 er der Tilbagegang, fra 30,000 til 27,000, medens de omliggende Øer er gaaet frem. Tilbagegangen

skyldes dels Udvandring, dels den enorme Dødelighed. Der dør flere, end der fødes. Dødelighedsprocenten var det sidste Tiaar $3,_5$ Procent, mod en Fødselshyppighed af $3,_2$. (I Danmark er de til-

St. Thomas By.

svarende Tal $1,_{44}$ og $2,_{89}$). 70 Procent af de døbte Børn er uægtefødte. Negrene har ingen Sans for Ægteskabet, og deres kristne Tro er sikkert kun en ret tynd Fernis over det oprindelige Hedenskab.

Baade paa Øerne og i Hjemlandet bredte der sig derfor, allerede for et halvt Hundrede Aar siden, den Anskuelse, at det var bedst at se, at

komme af med Øerne. Og der var en Køber, nemlig de nordamerikanske Fristater. De havde i Midten af 60'erne købt Alaska af Rusland for 7½ Mill. Dollars, og de vilde gerne have St. Thomas' gode Havn som et Støttepunkt i Vestindien. I 1865 indledede Staternes Regering derfor Forhandlinger med den danske Ministerresident i Washington, General Raasløff, om Køb af St. Thomas og St. Jan. Danmark forlangte oprindelig 10 Mill. Dollars, men slog senere af til 7½ Mill. Og den 24. Oktober 1867 afsluttedes der i København en Konvention mellem den danske Udenrigsminister og den herværende amerikanske Resident. Ved en Afstemning paa Øerne stemte 1244 for Afstaaelsen og kun 22 imod. Den danske Rigsdag vedtog derefter enstemmigt Salget. I Amerika var der imidlertid foregaaet et Præsidentskifte. Grant havde afløst Johnston. Han vilde hellere have St. Domingo. Det amerikanske Senat syltede Sagen, og Ratificationsfristen udløb, uden at der blev taget nogen Beslutning. Konventionen faldt dermed bort.

Tredive Aar efter indlededes der imidlertid nye Forhandlinger, der omsider førte til den i Washington den 24. Januar 1902 undertegnede Konvention. Efter den skulde Amerika kun betale 5 Mill. Dollars for samtlige tre Øer „med tilliggende Øer og Klipper". Ratificationsfristen var sat til 6 Maaneder. I Amerika var der denne Gang ikke noget i Vejen;

men herhjemme rejste der sig i Landstinget en stærk Stemning mod Øsalget. Der kom ikke noget endeligt Resultat ud af Forhandlingerne i Rigsdags-

Kongepalmer paa St. Thomas.

Samlingen 1901—02, idet Landsting og Folketing ikke kunde enes om de Regler, hvorefter Afstemningen paa Øerne skulde foregaa. Selve Salgsspørgsmaalet henstod dog endnu uafgjort, og Ratificationsfristen forlængedes et Aar, til 24. Juni 1903.

I Rigsdagssamlingen 1902—03 blev Salget atter taget op. Nu havde imidlertid Salgsmodstanden vokset sig saa stærk, at Landstinget direkte gik

mod Øsalget. Ved den berømte Afstemning den 22. Oktober 1902 forkastedes Salget med 32 Stemmer mod 32. For Salget stemte hele Reformvenstre, de Frikonservative, af hvilke dog en, Rasmussen-Vanddamgaard, brød ud og svarede: Stemmer ikke, og Socialdemokraterne, mod Højre, deriblandt den 96-aarige Kammerherre de Thygeson, der allerede da var stærkt alderdomssvækket og, efter paalidelig Kilde, skal være død i den Tro, at han havde stemt for Øsalget.

C. C. Clausen.

GULDBILLERNE

NOVELLE

AF

CARL MUUSMANN

I

Det havde været en daarlig Sommer med megen Regn og Kulde. Der havde ikke været stor Fornøjelse ved at ligge paa Landet, og de, som havde deres private Villaer, havde kun sjældent haft den Glæde at kunne se Venner og Bekendte hos sig. Man turde jo formelig ikke invitere Folk udenfor København i det Hundevejr!

Og nu var Sommeren altsaa atter forbi. Trods alt var den alligevel fløjet saa hurtigt, at man ikke vidste, hvor den var blevet af.

Snart skulde man igen til Byen, og det var ærgerligt; thi nu syntes det som om de smukke Dage skulde komme. Hver Morgen var det højt, lyst, klart Vejr, og selv om Mørket allerede faldt tidligt paa, saa var der alligevel dejligt paa Verandaen, naar Maanen stod klart over Sundet, og Søgelyset derude fra Krigsskibene skar gennem Mørket som lysende Møllevinger.

Det blev Efteraar paa Landet, og man begyndte at skrive Lister over dem, som man skyldte Gæstfrihed, og som man nu maatte prøve paa at faa indbudt, inden man atter brød op.

I disse sene Sommeraftener blev der atter helt festligt paa Strandvejen, der tidligere saa ofte havde ligget mørk og trist, efter at Solen var gaaet ned, og Kulde var kommet ind fra Søen med isnende Blæst.

Fra Villaerne hørte man ofte munter Sang og Latter, medens Lampernes Skærme lyste rødt mellem Havens Træer og Buske fra Veranda og Lysthus.

Iaften var det nu et særligt henrivende Vejr.

Ikke en Vind rørte sig. De elektriske Sporvogne for kimende afsted, overfyldt af glade, leende Mennesker, Automobilerne truttede, og Cyclisterne dannede formelige Myggesværme, der sused hen over Vejen.

Nede ved Skovshoved var et Selskab samlet paa en høj Terrasse med Udsigt ud over Sundet.

Det var lutter Herrer, der var i dyb og indgaaende Diskussion om Dagens brændende Spørgsmaal.

Damerne var brudt op umiddelbart efter, at man havde drukket Kaffe. Under Anførsel af en ældre, robust udseende Kvinde, der paa Mandfolkemanér gik med Stok, havde de begivet sig paa en mindre Fodtur ned til Stranden, medens de lod den mandlige Del af Selskabet alene tilbage med deres Whisky og deres Politik.

Saaledes havde det altid været Skik i Grosserer Holms Hus! Herrer for sig, Damer for sig, saa-

snart Middagen var forbi! Det var en daarlig Skik, men saadan var nu Skikken, og det hang antagelig sammen med, at Grosserer Holm i mange Aar havde været Enkemand. Naar han skulde have Selskab, saa vilde han have noget ud af Aftenen. Om Vinteren et Slag Kort — helst l'Hombre, thi Bridge havde han aldrig rigtig faaet vænnet sig til — om Sommeren en Debat om Øjeblikkets brændende Spørgsmaal, som der ikke blev Tid til at beskæftige sig med om Dagen.

Dagen skulde være helliget Forretninger. Og de Forretninger, som Grosserer Holm af det gamle Firma Christian P. Holm & Co. beskæftigede sig med, det var alvorlige Forretninger.

Man saa det tydeligt paa Manden: bred, jovial, selvsikker og gemytlig, som han sad der for Enden af Bordet og dampede paa sin Havannacigar.

— Ja, Tiderne er jo tossede! sagde han og nippede til sin Toddy. Han havde aldrig lært at drikke dette iskolde Sodavand med Whisky, der ødelægger Maven. Han holdt sig paa dette Omraade som paa saa mange andre til det traditionelle og overleverede: Tænk, hvis Tietgen havde levet! Han vilde jo have græmmet sig ihjel eller faaet en Gulsot paa Halsen! — Saa er det jo godt, at han er død! lød det fra en yngre Grosserer med kort Shagpibe, der dinglede nonchalent mellem smalle Læber i det efter engelsk Fashion glatbarberede Ansigt.

— Ja, vist er det godt, vist er det godt, James. Thi vi, der endnu lever, og som har kendt ham, vi maatte jo skamme os, hvis han en Dag igen blev levende. Tænk, hvis hans Statue pludselig vendte sig om, spadserede ind gennem Portalen og saa sig om, mens den spurgte: — Hvad er det, I har gjort med min gode, gamle Børs?

— Naa, ja! sagde Grosserer James og stoppede Asken ned i sin Shagpibe, Børsen var jo da for Pokker ikke Tietgens. Den har da været Børs baade *før* ham som nu *efter* ham, og det er naturligt, at hver Tid har sit Ansigt. Man kan ikke forlange, at alting skal være netop som i ens unge Dage; men det er det, Du altid vil have, Onkel.

— Paa ingen Maade, James! Paa ingen Maade! Jeg er tilstrækkelig Handelsmand til at vide, at der maa være Udvikling i al Ting, og jeg har heller aldrig hørt, at man har beskyldt mig for at være en stokkonservativ, der ikke har Evne til at følge med Tiden. Jeg vil ogsaa indrømme, at jeg paa mange Maader glæder mig over Ungdommen. Der var en Tid, og den ligger ikke saa langt tilbage, da den yngre Handelsstand var altfor optaget af Literatur, Teater og Kunst, da der var for megen Lyrik i den. Men Gud skal vide, at det er gaaet af den.

Nu beskæftiger den sig ikke med andet end Forretning, Spekulation og Procentberegning.

— Men er det ikke godt?

— Ja, hver Ting til sin Tid og saa først og fremmest lidt Uddannelse, lidt Forstand, lidt Handelsmoral i det hele. Men hvad er dog det for Folk, der nu kommer paa Børsen!

Jeg kender dem ikke, og jeg har aldrig set dem før. Skuespillere, Journalister, Fallenter, hysteriske Kvindemennesker, Kassebedrøvere og halvvoksne Drenge. Hvad er det for et Skrabsammen, og hvordan er det, de opfører sig? Det er jo ikke længere en Børs, det er en Spillesal, et Monte-Carlo, en Totalisator for Kapløb mellem Aktier.

En gammel Børsmand føler sig formelig hjemløs midt i det Ragnarok, som Verdenskrigen har skabt. Der er ikke Respekt for noget længere. Bare købe og sælge, købe og sælge, og den Aand har ogsaa grebet hele Nationen.

Om det saa er vore egne gamle Landsdele, der dog i fordums Dage har givet os mangen god Skilling, saa er vi parat til at sælge dem og stryge Flaget, saasnart det gælder om at bringe et Offer.

— Nu sigter De til de vestindiske Øer! udbrød Kaptajn Schaltz, der længe havde holdt sig tavs, medens det drejede sig om de mere merkantile Virkninger, skønt han brændte af Begærlighed efter at komme med i Samtalen. Jeg maa give Dem Ret, Grosserer Holm. Det er en Skandale for Danmark, som det administrerer sine Kolonier. Efter Ydmy-

gelsen paa Island følger Ydmygelse paa de vestindiske Øer. Hvad maa Stormagterne tænke? Maa de ikke med Rette sige: De smaa Stater har ingen Berettigelse! Thi det var jo dog netop derigennem, at et lille Land skulde vise sin Kultur, at det gjorde de Kolonier, der var betroet til dets Omsorg, til smaa Paradisøer, til Havelodder med mønsterværdig Drift, med de bedste Forhold for de Indfødte, med den mest gennemførte Udvikling paa det økonomiske, aandelige og materielle Omraade.

Man taler om, at vi skal forsvare os ved Kultur, jeg giver Fanden i Kultur som Forsvar, men jeg vil dog indrømme, at denne Kultur maaske kunde have haft en vis Betydning, hvis vi havde kunnet pege paa vore tre vestindiske Kolonier og sagt: Se, saadanne Perler kan der skabes til Ære for den menneskelige Civilisation, naar man betror Røgten og Plejen til et lille Lands nænsomme og omsigtsfulde Kultur. Og saa har vi ikke kunnet opvise andet end Usselhed og Elendighed, saa vi maa blues derved for tilsidst at sælge vor Skams Konkursbo til en ublu Pris.

— Hør! hør! udbrød den lille Professor Krog med Guldbrillerne. Skandale er netop det Kaptajnen siger, at vi sælger vor Skam. Hellere havde jeg set, at Amerika uden videre havde taget dem. Det havde været umuligt for os at forhindre,

efterat patriotiske Mænd dog i de senere Aar har gjort, hvad de kunde, for at faa Øerne op, som skammelig blev ladt i Stikken af Staten.

— Vi Danske er altfor tilbøjelige til at spille Martyrer! svarede Grosserer James. Til det slesvigske Martyrium vil Professoren nu ogsaa føje det vestindiske Martyrium. Men jeg tror ikke, at der var noget Menneske, der vilde ynke os, hvis Amerika virkelig en Dag tog vore vestindiske Øer. Thi det er rigtigt, som Kaptajnen sagde, at vi har forsømt dem og ladet Gouvernørerne vende tilbage som Prokonsuler, der har udsuget en romersk Provins. Men det er Fortidens Skader, og da vi nu ikke mere kan raade Bod paa dem, saa lad os i Guds Navn skille os af med Stumperne saa hurtigt som mulig og i hvert Fald ikke beklage os over, at Prisen er for høj!

— Ja, det kan være godt nok, og det er nu ogsaa fuldt moderne tænkt, men alligevel maa jeg sige, at det oprører mig som Dansker, at vi midt under Verdenskrigen skal stryge Danebrog, medens alle Lande ligger og slaas i Aaringer for blot at forsvare en Strimmel Jord saa stor som Haven derude. Allerede da der første Gang var Tale om at sælge dem i 1902, fik jeg Lyst til at se vore Besiddelser, inden vi skilte os af med dem. Saa gik jo Salget imidlertid overstyr, og saa opgav jeg min Rejse, skønt det var lige paa Nippet til,

at jeg var rejst derover sammen med en Forretningsven, der vilde have, at jeg skulde købe en Plantage i Kompagni med ham paa St. Croix.

Nu fortryder jeg, at jeg ikke kom derover.

— Du er saamænd næppe gaaet tabt af noget, Onkel, udbrød James.

— Det skal Du dog ikke sige saa rask, James. Har Du maaske været derovre?

— Nej, Gud ske Lov!

— Naa, og der er vel heller ingen af de andre Herrer, der har været der?

— Jo, Gud ske Lov! lød det pludselig, medens alle Blikke vendte sig mod den Talende, thi der havde været en saadan Umiddelbarhed og Ærlighed over Udbruddet, at man følte, det kom fra Hjertet.

— Se, se! det glæder mig, Doktor Graa! udbrød Grosserer Holm interesseret. Han havde egentlig kun indtil nu ofret Doktor Graa meget ringe Interesse. Lægen var en af Husets alleryngste Bekendte. Han var først i Midten af Sommeren flyttet ind i Nabovillaen, hvor han havde indrettet sig ret interimistisk.

Grunden til, at Doktor Graa var inviteret med i Selskabet var egentlig nærmest en Tilfældighed. En Aften sent var det sket hos Grosserer Holm, at Husjomfruen havde faaet et Krampeanfald. Der blev sendt Bud efter Huslægen, men han var ikke

til Stede. Alt var Forvirring og Nervøsitet. Saa dukkede Doktor Graa pludselig op fra Naboejendommen og meldte sig frivillig til Tjeneste. Hans Optræden havde været præget af en behagelig Ro, der havde gjort det bedste Indtryk paa den gamle Grosserer, som derefter havde indlemmet den nye Nabo i Familiens Omgangskreds.

Noget nøjere Kendskab til hans Forhold havde han imidlertid, som allerede tidligere nævnt, ikke haft, og nu syntes det, som om Doktoren pludselig meldte sig som hans Allierede i Diskussionen.

Idet Grosserer Holm nikkede til Doktoren fortsatte han derfor:

— Har De været i længere Tid ude i Vestindien, kære Doktor, eller har det kun været paa et kortere Besøg?

— Aa, nej, jeg har været der adskillige Aar, jeg har haft min Virksomhed derude, og jeg har lært at holde af vore Besiddelser — af mange Grunde.

— Hvordan gik det til, at De kom derud?

— Det skete nærmest ved en Tilfældighed. Jeg hører til en gammel Sømandsslægt. Min Fader var Kaptajn og for paa de varme Lande. Mens jeg var Dreng, fortalte han mig altid, naar han kom fra sine Rejser, saa mange mærkelige Ting, at min Fantasi kom i spillende Kog, og jeg var fra Barnsben fast besluttet paa, at naar jeg blev stor, saa vilde jeg fare til Søs.

Saa skete det imidlertid en Gang, at han blev længere borte end sædvanlig. Moder begyndte at blive urolig, og hendes Ængstelse steg Dag for Dag, mens hun ofte kyssede mig under Taarer.

En Dag kom hun hjem fra Rederiets Kontor helt opløst i Graad. Hun havde faaet Bekræftelse paa det, som hun allerede længe havde frygtet: Faders Skib var gaaet under med Mand og Mus, og hans Lig var drevet i Land paa en fremmed Strand.

Hvor bedrøvet jeg end var ved Efterretningen om, at jeg aldrig mere skulde se min Fader, hvis Hjemkomst altid var en Fest i Familien, saa gjorde det Budskab, der næsten helt knækkede min Moder, paa en Maade det modsatte Indtryk paa mig. Jeg syntes, at det eventyrlige og farefulde Sømandsliv fik dobbelt Tiltrækning for mig, og jeg var mere bestemt end nogensinde tidligere paa at sætte mit Forehavende igennem. Min Moder vilde paa ingen Maade tillade det, og da hendes Broder holdt med hende og lovede at holde mig frem til Studeringerne, saa blev det besluttet, at jeg skulde være Mediciner. Jeg skyndte mig at blive færdig bare for at kunne komme ud i den store, vide Verden, som jeg længtes saadan efter. Jeg var derfor kun i den første Halvdel af Tyverne, da jeg tog min Embedseksamen.

Umiddelbart efter døde min Moder. Der var

intet, der længere holdt mig tilbage, og efterat jeg havde aftjent min Værnepligt som Marinelæge, tog jeg Ansættelse ombord paa en af de større Emigrantdampere, der gik til New-York.

Da Skibet skulde vende tilbage, følte jeg imidlertid ingen Lyst til at forlade Amerika, hvor der var saa meget at lære og se.

Under et Besøg ved Panamakanalen, som den Gang netop var under Bygning, traf jeg en dansk Læge fra St. Thomas. Han havde Lyst til at vende hjem, men han var endnu bundet. Saa overtog jeg hans Forpligtelser og rejste til dansk Vestindien.

Det var en Søndag Morgen, da vi sejlede ind til Charlotte Amalie eller St. Thomas, som den populært hedder. Aldrig skal jeg glemme det Syn. Hvor saa den lille By, der er opført paa Høje, henrivende ud med sine flade, kulørte Tage mellem blomstrende Frugttræer. Paa den ene af Højene knejsede Guvernørpaladset i let italiensk Villastil mod den klare, dybblaa Himmel.

Ved Indsejlingen til Havnen laa der et rødt Fort med gamle Malmkanoner under skyggefulde Kokospalmer. Baade kom ud med uniformerede Embedsmænd, fra Fortet faldt Salutskud i en eller anden højtidelig Anledning, Røgen steg som Bomuldsskyer op i den stille, solklare Dag og et lille, let Vindpust udfoldede paa Fortets Top et dansk Splitflag!

Ved Synet af dette blev jeg grebet af en ejendommelig Følelse.

Naar man sejler, saa er det Gud være lovet endnu ikke saa helt sjældent, at man møder et Skib — og det endda ikke af de mindste, — der fører det røde og hvide Flag paa Toppen.

Alligevel gør det altid Indtryk, naar man ser det, og uvilkaarlig tager man sin Hat af, mens man passerer det. Men her var Indtrykket endnu langt stærkere. Det var jo dansk Jord, dansk Ejendom, danske Besiddelser, paa hvilke dette Flag var hejst.

Saadan som jeg følte i det Øjeblik, saadan maa en Mand føle, som har faaet sig en lille Kolonihave midt ude i en stor, rig Egn, og som om Søndagen faar Lov til at hejse Danebrog paa Flagstangen paa Græsplænen udenfor Lysthuset!

Dog, det var ikke Synet af Flaget, der i denne skønne Morgen gjorde et saa stærkt Indtryk paa mig.

Det var hele det mærkelige Sceneri, der mødte mig, og som pludselig fyldte mig med en underlig hjemlig Følelse.

Det var ikke blot et Pust fra Danmark og København, der slog mig i Møde i Folk og Flag, Sprog og Væsen, men det var, som førtes jeg tilbage til mine vageste Barndomsminder, til mine Forældres Beskrivelser og til de gamle Litografier paa Væggene i mit Hjem med Afbildninger af de nu forlængst nedrevne Volde.

Ja, det var et Stykke af det gamle Kongens København, der pludselig dukkede frem her i en eksotisk Natur af overdaadig Yppighed. Hvor forekom de store Kongenavnetræk mig ogsaa hjemlige og hyggelige, og hvor mindede de mig om Kastellet og Langelinie.

Dette Indtryk af Hjemlighed blev jeg end ikke kvit, da vi kom i Land og gik op ad den krumme Gade, hvor der paa Skiltene fandtes Navne i alle Sprog, og hvor de halvnøgne Negre fuldstændig dominerede den hvide Befolkning.

Jeg syntes alligevel, at der var og blev noget hjemligt over hele Indtrykket, og saaledes blev jeg ved med at føle det i den Tid, jeg opholdt mig i dansk Vestindien.

Nu, da jeg er kommet tilbage, for at slaa mig ned igen her i Danmark og falde til Ro, længes jeg ofte derud igen, og det skærer mig i Hjertet at tænke paa, at de Dage kommer, da Musikken i Anlæget for sidste Gang spiller Kong Christian; da Danebrog stryges paa Fortet for at erstattes af Stjernebanneret, og da det sidste Leveraab lyder for den danske Konge, hvis Fødselsdag altid var en Fest derude, for fremtidig at ombyttes med et hip, hip, hurrah for den amerikanske Præsident.

Jeg tror, mangen gammel Sømand vil være nødt til at tage sig haardt over Øjnene, naar han fremtidig passerer St. Thomas' Fort og ser, at det

danske Splitflag er forsvundet. Han vil føle det, som naar man har mistet en af sine Paarørende!

— Det er som talt ud af mit Hjerte, kære Doktor! udbrød Grosserer Holm, der havde siddet og betragtet Lægen, medens denne talte og formelig syntes at blive yngre, idet Iveren tændte smaa Blus paa hans Kinder, der tidligere havde haft en lidt gullig, gusten Farve.

— Ja, Gud bevares! udbrød James, naar man selv har været derovre og modtaget den Art Indtryk, saa er det naturligt, at man ser saadan paa Tingene. Men vi andre, der sidder hjemme og ikke har følt denne Lavendelpoesi fra Sjette Frederiks Dage, vi kan ikke skrue os op til den Art Sentimentalitet, og naar vi kan faa saa mange Penge for Øerne, som vi aldrig tidligere har kunnet vente, saa sælger vi og dermed basta.

Og skal vi saa ikke se at tale om noget andet eller gaa en Tur ned til Stranden for at hente Damerne. Vi maa vist snart til at bryde op.

Grosserer Holm brummede lidt. Han kunde ikke rigtig forsone sig med den Form, som den yngre Grosserer James oftere anvendte, og som bestod i, at det var *ham*, der afbrød Diskussionen, naar den ikke passede ham længere.

Men Forslaget var praktisk, det kunde ikke nægtes, thi Mørket begyndte at falde stærkt paa, og Aftenen var lumsk kold.

Alle havde nu faaet Frakkerne paa, og man satte sig i Bevægelse ad Strandvejen i langsomt Tempo.

Grosserer Holm var søgt hen til Doktor Graa.

— Det har været mig en Fornøjelse at høre Dem tale iaften; og nu skal De ogsaa have Deres Belønning. De skal faa Lov til at se Vestindiens Perle!

— Nej, der tager jeg ikke ud mere, Hr. Grosserer. Jeg har været der i 14 Aar. Nu er jeg 38, og nu vil jeg falde til Ro her hjemme, efterat jeg har faaet en lille Arv fra min Onkel.

— Naa De taler om St. Thomas! lo Grossereren. Nej, det er ikke den Perle, jeg mener. Det er vor egen Vestindiens Perle.

— Hvem er det? De gør mig ganske nysgerrig.

— Det tror jeg, og De vil heller ikke blive skuffet. Hun er Datter af en af mine Kaptajner, der tidligere har været i engelsk Tjeneste, og hun er en af de skønneste Kvinder, jeg har set. Hun er Kreolerinde med et fyrigt Temperament og en lidenskabelig Forkærlighed for Vestindien, som hun fra Barn har besøgt sammen med sin Fader. Hun er stærkt udviklet, skønt hun vist næppe er fyldt de tyve. At tale med hende en Times Tid, det er bedre end at læse hundrede Bladartikler. Hun er den levendegjorte Agitation og kan med Øjnenes Ild smelte alle kolde, misfornøjede Argumenter. Hun alene har erhvervet over 200 Underskrifter paa Adressen *mod* Salget.

— Hende vilde unægtelig glæde mig i høj Grad at hilse paa.

— Det skal De faa Lov til, Doktor. Mød i Morgen til Middag Klokken seks.

Men der kommer de andre tilbage med Damerne. Lad os saa ikke tale mere om det, ellers vil James med, og hans Kone er saa rædsom jaloux. Altsaa Klokken 6.

II

Det var i det bedste Humør, at Doktor Graa den Aften kom hjem til sin Villa, i hvilken han til Tider havde befundet sig lidt ensom.

Det var jo snart en Del Aar siden, han havde opholdt sig i Danmark, og de Venner, han havde prøvet paa at opsøge, var enten fremmede for ham eller var tagne fra Byen.

At den snart aldrende, ugifte Grosserer Holm skulde komme til at høre til hans nærmere Omgang, havde han ikke paa Forhaand ventet.

Og nu havde de ikke blot fundet hinanden i fælles Sympati, men Doktoren havde faaet Udsigt til at træffe en Dame, en endogsaa meget smuk Dame, i Grossererens Hus under de behageligste Gæsteformer.

Det med Skønheden var maaske nok lidt overdrevent, men hvad! For Doktor Graa var det allerede lidt af en Oplevelse at møde en ung Dame

— og ung var hun i hvert Tilfælde, — med hvem han kunde opfriske Minder fra det kære Vestindien.

Til fastsat Tid mødte Doktoren da præcis i Grosserer Holms Villa.

Grossereren var baade Direktør og Konsul, men han hørte til den gamle Skole, der yndede at markere sig som Købmand. Han var endnu ikke kommet hjem, men hans Husbestyrerinde, den mandhaftige Kvinde, der altid gik med Stok, ventede ham hvert Øjeblik.

Doktoren var meget behageligt overrasket, thi han havde været forberedt paa et større Selskab, i hvilket han skulde forfægte sine Meninger, hvad der i Længden faldt ham noget trættende.

Den mandhaftige Kvinde, hvis Navn var Frøken Friis, syntes at være en hel anden, naar hun var alene med Grossereren, end naar der var stort Selskab. Hun havde paa to Mands Haand absolut ingen Ambition i Retning af at dominere. Hun klagede kun over sin Gigt, der plagede hende saa slemt, og over at Grossereren var saa ubestemt til Spisetiderne.

— Det hænger sammen med alt det nye, der i den senere Tid er kommet frem i København i disse tossede Krigstider, sagde hun. Tidligere var Grossereren saa præcis som et Urværk, men nu ved man aldrig, naar Børsen er forbi, og Gang

paa Gang sker det, at han telefonerer hjem, at han er bleven forsinket. Enhver kan jo sige sig selv, at det ogsaa maa give Uorden i Forretningen. Mener De ikke ogsaa det, Doktor.

— Ja, jeg ved ikke, Frøken Friis, enhver Forretning maa vel vænne sig til at arbejde under de Forhold, som den i Øjeblikket er underkastet. Har Grossereren ogsaa telefoneret idag?

— Ja, men idag er det ikke Børsen, der er kommen paa tværs. Det er den lille Miss Stella, der ikke er naaet at blive færdig. Naa, hende tilgiver jeg nu alt, for det er det sødeste Stykke Pigebarn, jeg i mit Liv har set.

Men nu vilde jeg alligevel gerne ønske, at hun vilde skynde sig lidt, for at Maden ikke skal blive ødelagt. Ja, Maden, kære Doktor, den spiller i Øjeblikket en enorm Rolle. Tidligere var det jo saadan, at naar man skulde føre en Menage, saa kunde man spekulere sig graahaaret paa, hvordan man skulde faa Husholdningspengene til at slaa til. Selv om man regnede og regnede, saa kunde man alligevel ikke faa Balance, og man kunde mange Gange ligge søvnløs. Nu bliver der ikke spurgt om, hvad det koster. Det ved Mandfolkene jo, at det er Alverdens Penge, og forsaavidt skulde man tro, at en Husmoder maatte have det som Blommen i et Æg. Men nu er det ikke til at skaffe, Hr. Doktor! Det er bogstavelig talt ikke til at

skaffe, selv Svinekød, som dog tidligere var til at overkomme, det er ikke længere til at komme i Nærheden af. Jeg for min Del har aldrig oplevet noget lignende, og naar jeg har lavet saadan en lille, lækker Middag, som den idag, og jeg ser, hvad den koster, saa tænker jeg paa andre, jævne Folk, der ikke har det saadan som vi, og saa siger jeg uvilkaarlig til mig selv: Hvor *faar* de det fra?

— For mange er det sikkert vanskeligt nok, Frøken Friis.

— Ja, det kan De tro, det er, Doktor, men derfor skulde de, som kan have det godt, da ogsaa skønne paa det og komme i rette Tid, saa at det ikke staar og snærer sammen.

I det Øjeblik hørte man et Automobilhorn udstøde en lang, rallende Lyd som en Patient, der ligger i Dødskamp.

— Naa, Gud være lovet, der er de, udbrød Frøken Friis og forsvandt ud i Køkkenet.

Doktor Graa gik ud paa Verandaen. Nu svingede Automobilet op, og Grosserer Holm vinkede, medens han raabte:

— Naa, velkommen Doktor, og undskyld Forsinkelsen. Her er jeg med „Vestindiens Perle".

I en Fart var Doktor Graa nede ad de faa Trappetrin for at aabne Køretøjets Dør. Den Dame, der traadte ud, var saa emballeret i flagrende Overtøj, at han ikke straks kunde danne sig nogen bestemt

Forestilling om, hvorledes hun egentlig saa ud. Men de Øjne, der havde truffet ham under det grønne Tørklæde, der indhyllede hendes Hoved, havde allerede fuldstændig betaget ham.

Medens de stod i Havens Grusgange, præsenterede Grosserer Holm:

— Miss Stella Edwards — Doktor Graa. Ja, De kan tro, kære Doktor, at det for mig er en stor Glæde at se vor lille Veninde herude. Kun Skade, at vi ikke faar Lov til at beholde hende ret længe. Allerede om en fire, fem Dage venter jeg Kaptajn Edwards hjem, og saa vil han selv have sin skønne Stjerne tilbage.

Miss Edwards, der stod og iagttog Doktoren med et forskende Blik, som tydede paa, at hun var bleven forberedt paa Mødet, modtog Komplimenter som den naturligste Ting af Verden, men ogsaa uden tilsyneladende at lægge nogensomhelst Vægt paa dem.

— Konsulen er altid saa galant! sagde hun.

— De ved, Miss Edwards, at jeg ikke bryder mig om den Titel.

— Ja, ja! det forstaar jeg nu ikke. Ude hos os er Konsul noget forfærdelig fint, næsten lige op ad en Konge eller Kejser! Men herhjemme er Folk saa beskedne og næsten blufærdige overfor alt, hvad der hedder Uniformer og Titler.

Med disse Ord var Miss Edwards løbet i For-

vejen op ad Trappen til Vestibulen og var begyndt at tage sit Overtøj af.

Nu stod hun der i disse lyse, lette Stoffer, der minder om Blomsterblade, og i hvilke Vestindianerinderne med saa stor Kunst forstaar at hylle deres lidt lade, eksotiske Skønhed. Hun smilede koket til sig selv ind i Spejlet, medens hun anbragte et Par Blomster i sit kulsorte Haar. Doktor Graa opfangede med et næsten betuttet Udtryk dette Smil, der fuldstændig forklarede ham Kælenavnet: „Vestindiens Perle".

Aldrig havde han paa en Kvinde set en saadan Række Tænder; hvide, skinnende med en glansfuld Fugtighed. De fuldendte Billedet af hendes Skønhed, hvis Teint var varm og dyb. Hendes blanke, sorte Haar var sat op i en høj Knude, der holdtes sammen med en Guldkam. De sorte Regnbuehinder spillede med en dyb Glans, der fremhævedes af Øjeæblets mathvide Farve.

Da hun nu gik i Forvejen ind i Spisestuen, saa Doktoren, at hendes Figur var høj, slank, stærkt udviklet, skønt hun næppe var mere end sytten, atten Aar, og at hun havde den ejendommelige rytmiske Vuggen i Hofterne, som man ellers hyppigst træffer hos Orientalerinder.

Doktor Graa havde ikke Øjnene fra Miss Edwards, men det lod til, at hun var vant til, at Herrerne saa paa hende, og at det ikke afficerede hende.

— Maa jeg bede Dem tage Plads for Bordenden, Miss Edwards! sagde Grossereren og placerede den unge Dame ved hendes Kuvert, der var smykket med en stor Buket Roser i et Glas.

Frøken Friis kom nu dampende ind fra Køkkenet ildrød i Hovedet og fulgt af en lidt forskræmt Pige.

Maden blev serveret, og der blev en kort Pause, medens man spiste Hønsekødsuppen og drak det første Glas Vin; men saa tog Konversationen atter hurtig Fart.

— Ja, De kan tro, kære Doktor, vi kan være stolte af vor lille Vestindianerinde, sagde Grossereren oprømt. Hun vækker Opsigt overalt, selv paa Børsen. Jeg havde Miss Edwards med deroppe forleden Dag, da hun gerne vilde se, hvordan det gaar til. Der var fuldstændig Panik! Selv Ø. K. var lige ved at falde, fordi Folk glemte at byde paa dem, bare for at se paa Miss Edwards.

— Nu overdriver De, kære Konsul — undskyld, Grosserer, — men jeg skal ikke nægte, at jeg virkelig har vakt en saadan Opsigt i København, at det har været lidt generende for mig.

— Hvordan det, Miss Edwards, for Doktor Graa op, medens der gik et lille Smil over Grosserer Holms Ansigt. Der er da ikke nogen, der har vovet at fornærme Dem.

— Nej, paa ingen Maade, vær De blot ganske

rolig, Hr. Doktor, og hvis der endelig var nogen, saa skulde jeg nok vide at holde ham fra Livet.

Grosserer Holm nikkede hen for sig, medens Doktor Graa fortsatte:

— Men jeg synes, De sagde, Miss Edwards, at De var bleven generet.

— Nej, jeg sagde, at det havde været generende. Da jeg forleden Dag gik ned gennem Strøget, mærkede jeg, at der var en Herre, der uafbrudt fulgte efter mig. Jeg prøvede paa at slippe fra ham ved at standse og kigge ind ad et Vindue i en Forretning, men han standsede ogsaa og vedblev at stirre paa mig saa glubsk, som om han vilde købe mig.

— Det var dog uforskammet! udbrød Doktoren.

— Ja, det syntes jeg ogsaa. Jeg skyndte mig derfor, det bedste jeg havde lært, indtil jeg naaede op paa Kongens Nytorv til mit Pensionat i Hovedvagtsgade. Da jeg var kommet ind til mig selv, trak jeg Vejret lettere. Nu var jeg da endelig i Fred! Det varede imidlertid ikke mange Minutter, saa kom Pigen ind med et Visitkort. Jeg saa paa det, men kendte ikke Navnet.

— Det er en Herre, der absolut maa tale med Dem, Frøken! sagde Pigen.

— Hvordan ser han ud?

— Morderlig gentil, Frøken! fortsatte Pigen, der vistnok havde faaet Drikkepenge.

I den Tid, jeg har været her, fortsatte Miss Edwards, har alle Mennesker været saa elskværdige imod mig, og jeg har gjort saa mange Bekendtskaber, som jeg ikke rigtig kender. Da jeg nu nødig vil støde nogen, og da jeg ikke er saa bange af mig, mindst naar jeg er i min egen Lejlighed, saa sagde jeg: Naa, lad den Herre komme ind!

Der gik nogle Minutter, saa aabnedes Døren, og hvem tror De, der ganske ugenert traadte ind?

— Herren, der havde forfulgt Dem! fortsatte Doktor Graa ivrigt, som var han selv imponeret af sin Gætteevne.

— Fuldstændig rigtigt, netop ham.

Jeg begyndte allerede at gøre mig parat til en kraftig Protest, men han afvæbnede mig fuldstændigt, idet han sagde:

— Frøken, jeg kender Dem ikke, og jeg ved, at den Maade, paa hvilken jeg har opført mig overfor Dem, ikke er en Gentleman værdig og mulig vil kunne misforstaas, jeg anmoder Dem imidlertid indstændigt om ikke at afvise mig, men at tillade mig at forklare Dem Sammenhængen. Jeg beder Dem være forvisset om, Frøken, at jeg mindst af alt ønsker at være nærgaaende overfor Damer.

— Det tog De vel ikke noget Hensyn til, Miss Edwards! udbrød Grossereren, der nu ogsaa syntes

at være bleven indigneret paa den paatrængende Fremmede.

— Jo, jeg gjorde, fortsatte Miss Edwards, medens Frøken Friis, der nu atter var kommet ind fra Køkkenet, til hvilket hun stadig gik frem og tilbage, interesseret prøvede paa at komme med i Samtalen. Der var noget i Mandens hele Optræden, der gjorde mig tryg, og som nu gav mig det sikre Indtryk, at han havde en alvorlig Hensigt.

— Hvad skulde det være for en? lød det fra Doktoren.

Miss Edwards smilede ikke uden Selvbehag. Saa fortsatte hun langsomt og ligesaa drillende.

— Den unge Mand, som jeg for Resten nu opdagede var meget net, ja næsten køn, havde et stærkt markeret Ansigt, der tydede paa, at han mulig var Skuespiller. Han talte med en ejendommelig blød, sløret Stemme, medens han sagde:

— Frøken, jeg gik fuldstændig i mine egne Tanker helt optaget af mine Drømme. Hvor finder jeg den, jeg søger? sagde jeg fortvivlet til mig selv. Hun skal være Idealet af kvindelig Skønhed. Hun skal være slank og dog fyldig. Hun skal være fyrig og dog afvisende. Hun skal være æggende og dog kold. Overalt har jeg søgt hende, men jeg har ikke kunnet finde hende i Virkelighedens Verden, skønt hun længe har levet i min Fantasi

i vidunderlig, eksotisk, betagende Dejlighed, der har henrevet mig til Salighed. Da faldt mit Blik pludselig paa Dem. Jeg vilde ikke tro mine egne Øjne. Det maatte jo være et Febersyn, et Foster af min ophidsede Hjerne. Men indeni mig jublede det: Der er hun! der er hun!

— Aah, han maa jo have været tosset, sagde Grosserer Holm næsten utaalmodig med et stort Stykke Lammesteg i Munden.

— Det samme sagde jeg til mig selv, svarede Miss Edwards, medens hun med et skalkagtigt Smil saa over paa Doktoren, der sad helt rød i Hovedet uden at faa et Ord frem. Hvor tør De vove at komme med den Slags Udtalelser til mig! sagde jeg haardt. Og ved De, hvad han svarede?

— Nej, lød det i Kor.

— Fordi jeg er Filmsforfatter, Frøken, og lige har fuldendt et pragtfuldt Drama, der hedder „Stenkulsperlen", til hvis Titelrolle De er som skabt.

— Naa saadan! udbrød Grossereren og lo, ja, jeg gaar ikke meget i disse Biografteatre, fordi jeg faar ondt i Hovedet af at se paa disse Billeder, der farer forbi som i Søgang, men et Par Gange har jeg dog besøgt dem, og saa meget kan jeg da forstaa, at Miss Edwards vilde kunne blive storartet paa det hvide Lærred.

Pragtfuld! sekunderede Frøken Friis, der sværmede for store Dramaer i levende Billeder. Hvis

De kom paa Film, saa vilde De straks være berømt, og sikken et Navn: Miss Stella!

— Ja, det er jo lige til en Kæmpeplakat med en Selvmorder af ulykkelig Kærlighed! indskød Doktoren spydigt.

Miss Edwards lo med alle sine hvide Tænder og udbrød:

— Ja, det sagde Manden ogsaa. Han forsikrede, at hvis jeg blot vilde tage mod et Engagement og komme ud paa hans Optagelsesteater, saa vilde han gøre mig berømt lige med det samme, i Løbet af fjorten Dage. De skal faa et Navn, mod hvilket Asta Nielsens er det bare Vand; De skal blive sat op i de største Filmsdramaer, der endnu er skrevet, og hver Aften skal Millioner af Mennesker over hele Verden fra Skagen til Kap og fra London til Wladiwostock gaa til Sengs for at drømme om Deres Billede.

Kan De forstaa, hvilken vidunderlig Nydelse, der er i det, Frøken? Selv de Kunstnere, der har været de flittigste, og som har spillet hele deres Liv Aften ud og Aften ind, har kun opnaaet at blive set af de Hundredetusinder; men de, der kreerer en Verdensfilm, har allerede et Publikum staaende parat paa Millioner.

En saadan Verdenssukces vil De kunne skabe med et Slag, Frøken, i min Film!

— Det var dog et Tilbud! sagde Grossereren, i hvem Handelsmanden kom op.

— Men han havde maaske slet ikke skrevet nogen Film! udbrød Doktoren.

— Ja, om han nu havde skrevet nogen Film eller ikke, svarede Miss Edwards og lo højt, det skal være usagt. Jeg svarede kun: Min gode Herre, vi Kvinder ude fra Vestindien, vi er ikke skabte til meget Arbejde. Vi er smukke, det ved vi meget godt selv, og hvis vi ikke vidste det, saa skulde Herrerne nok fortælle os det. Men vi har slet ingen Smag for at udnytte vor Skønhed i Penge. Vi ønsker ikke at klæde os mere eller mindre halvnøgne af for at vise vore Former for et nysgerrigt Publikum. Vi er smukke, straalende Frugter, men vi sidder for højt paa Palmetræets Stamme til at enhver forbigaaende kan plukke os.

Bravo! Bravo! udbrød Doktoren, medens Grossereren nikkede bifaldende, og Frøken Friis med aaben Mund betragtede denne smukke, sejrssikre Kvinde, der havde afslaaet at blive Verdensprimadonna.

— Det sagde den unge Mand nu imidlertid ikke! fortsatte Miss Edwards. Han saa betaget paa mig og udbrød: Jeg forstaar, at en Kvinde, der er saa vidunderlig dejlig, er bestemt til noget endnu større og herligere, end det, jeg kan byde Dem!

— Og hvad svarede De saa, Miss Edwards? spurgte Grosserer Holm i en Tone, der næsten lød lidt bidsk. Han syntes nok, at Miss Edwards

var i Færd med at mage sig temmelig stærkt i Selvbehagelighed.

Miss Edwards slog en høj, klar Latter op og svarede:

— Jeg sagde til ham: De tager fuldstændig fejl, naar De tror, at vi Vestindianerinder aagrer med den Tiltrækning, som Naturen har givet os overfor Mændene gennem vort Ydre. Vi ved, at vor Skønhed næsten er vor eneste gode Egenskab. Vi er som de store Glimmerblomster uden Duft, om hvilke Digteren synger. Vi er ikke godt begavede, vi har i Reglen kun faa Kundskaber; vi er temmelig lade, og vi afflorerer hurtigt.

— Det var dog en forfærdelig Bunke Selvkritik paa en Gang! udbrød Grosserer Holm, som nu syntes, at den unge Dame pludselig gik for langt til den anden Side.

— Ja, men saadan er vi Vestindianerinder, kære Konsul! Vi er store Børn, der gerne taler om os selv, og som godt kender vore egne Dyder, saavel som vore egne Fejl. Vi stoler ikke paa den Mand, som fortæller os om al vor Dejlighed. Vi ved, at den Dag, da Dejligheden ikke eksisterer mere, saa er det forbi med Beundringen for os og dermed ogsaa med Kærligheden. Derfor vil vi altid prøve paa at finde os en Mand, der holder af os for vor egen Skyld; en Mand til hvem vi føler Tillid; helst en Mand, overfor hvem vi føler Tak-

nemmelighed, der er en Borgen for, at han elsker os med Hjertet.

— Min lille Miss Edwards, De er jo en hel Filosof.

— Naa—aa! Filosofi er just ikke min stærke Side, men jeg er meget hengiven til Drømmerier. Det er Eftervirkninger af Tropernes Hængekøjer, og under disse Drømmerier har denne Tanke udviklet sig hos mig.

Grosserer Holm hævede sit Glas, idet han sagde!

— Det glæder mig meget at høre vor lille Veninde udtale sig saaledes, at vi har faaet et ligesaa tiltalende Indtryk af hendes Hjerte som af hendes Skønhed. Og maa jeg saa byde Velbekomme. Kaffen venter i Verandaen!

Lidt efter sad man bænket om Kaffebordet. Stella Edwards havde tændt en Cigaret og sendte fra sin liggende Stilling i Flugtstolen store Røgringe op i Luften.

Doktor Graa betragtede hende med et Blik, der var fuldt af Beundring.

Han brød sig ellers ikke om at se Damer ryge, fordi han i Reglen syntes, at det misklædte dem. Men med Miss Stella Edwards var det en anden Sag. Hos hende var Rygningen kun en Charme mere.

Grosserer Holm, der havde været lidt borte fra Selskabet, dukkede op med en gammel, støvet Flaske i Haanden.

— Den har jeg selv været nede i Kælderen og hente! sagde han, og medens han knaldede med Tungen tilføjede han: Nu skal De faa en Rom, som De aldrig har smagt Mage til udenfor Vestindien, Miss Stella. Den er købt i sin Tid paa Scholtens Auktion, og den har allerede ligget adskillige Aar hos mig. Med et langtrukkent, fugtigt Knald var Proppen bleven fjernet, og Husherren havde skænket den brune, linde Vædske op i de smaa Glas.

— Sikken en Duft! udbrød han henrykt, medens han holdt sit Glas op mod Lyset og nippede til det.

Der var et Øjebliks Tavshed, medens man drak. Saa hørte man et langtrukkent: Ah!

Det var Husholdersken, som paa denne talende Maade gav sit Bifald til Kende.

Grosserer Holm lo og sagde: — Ja, det er fine Sager! Jeg kender ingen Slags Drikkevarer, paa hvilke der kan være en saadan Forskel som paa Rom.

Mens jeg var ganske ungt Menneske, lærte jeg Handelen hos en Købmand Ulrich i Slagelse. Det var en overordentlig gemytlig og jovial Mand, og han vilde gerne staa sig godt med Landboerne. Paa Markedsdagene var der derfor dækket stort, gratis Kaffebord med varme Boller til Madammerne og Rom til Mandfolkene. Vi tappede Rommen

af et stort Fad, der laa i den mørke Mellembutik, men jeg syntes, at den stank saa modbydelig, at det aldrig kunde falde mig ind at smage paa den. Landboerne kunde derimod godt lide den, og saa ofte en af dem havde gjort et større Indkøb, blev der serveret et Glas Rom, som blev stillet hen paa Disken med nogle knastørre Figener til.

Hverken den Rom eller de Figener gav mig høj Forestilling om Produkterne fra Vestindien. Men naar man drikker denne Rom og saa samtidig faar Lov til at se paa Miss Edwards, ja saa faar man jo rigtignok andre Tanker.

Grosserer Holm, der aldrig havde været saa galant som idag, havde vistnok ventet et lille opmuntrende Nik fra Miss Edwards i Anledning af Komplimenterne, men da han saa over paa hende, syntes hun at være helt aandsfraværende. Hendes Øjne dvælede stift ved et eller andet paa Doktorens Person, uden at Grossereren kunde forstaa, hvad det var.

Doktor Graa syntes ikke at lægge Mærke dertil. Han sad distræ og legede med sin Urkæde.

— Ja, sagde han, naar De taler om Deres Læretid i Provinsen, Hr. Grosserer, saa kommer jeg ogsaa i Tanker om, hvor mange underlige Forestillinger vi Drenge dannede os, naar vi tænkte paa Vestindien.

Og det var tildels Købmandens Skyld.

— Saa, hvordan det?

— Han fik Sukker, noget underlig mørkt, groft Sukker med store Klumper i, ovre fra St. Croix, i vældige Tønder. Naar en af dem var tømt, saa blev den smidt ud paa Gaden, og saa mødte vi Drenge med vore medbragte Theskeer og fik Lov til at skrabe de sidste Rester af Fustagen inden den blev hugget op.

— Ja, saadan var det jo ogsaa hos os. Men en Dag endte det med stor Panik.

— Saa, hvordan det? spurgte Doktoren, der havde mærket Miss Edwards forskende Blik, og som nu næsten demonstrativt legede med sin Urkæde, ved hvilken der hang forskelligt Dingeldangel.

Grosserer Holm var denne Gang saa stærkt optaget af sin egen Fortælling, at han ikke lagde Mærke dertil, men fortsatte:

— Den gamle Svend var med Aarene blevet gnaven. Han kunde ikke lide alle de Unger, der laa og rodede i Tønden. Saa sagde han gravalvorligt til en af dem:

— Hvis jeg var saadan en pæn lille Dreng, som Du, saa vilde jeg rigtignok ikke ligge og slikke i den Tønde.

— Hvorfor ikke det, Hr. Svendsen? spurgte Drengen lidt betuttet.

— Fordi vi har fundet en Negerdreng i Sukkeret!

Den lille Fyr var aabenbart meget stærkt optaget af disse Ord, thi lidt efter saa vi, hvorledes Drengene, der tidligere havde summet som Bier i Fadet, en efter en kravlede ud og listede af.

Tilsidst var de alle borte, som om der var faldet en Fluesmækker ned imellem dem.

Gamle Svendsen lo, saa det klukkede i ham. Saa sagde han:

— I det Fad har der nu ganske vist ikke været noget Negerbarn, men for 16 Aar siden, medens den gamle Principal endnu levede, da fandt vi virkelig en Gang saadan en lille, sort Unge i Sukkeret.

— Hvor var han kommet fra? spurgte jeg naivt.

— Ja, hvor skulde jeg vide det fra, lille Holm. Hans Moder har vel ikke villet ha'e ham længere, og saa har hun puttet ham i Sukkertønden og sendt ham til Danmark.

Den Beretning gjorde et stærkt Indtryk paa mig, og skønt jeg tidligere havde elsket Tykmælk med revet Rugbrød og mørkt Sukker, saa kunde jeg nu ikke længere faa min Yndlingsret ned.

Jeg maatte altid tænke paa, hvad der egentlig var i de store Klumper, naar man saadan kunde finde Negerbørn i Sukkeret.

Grosserer Holm havde sluttet sin lille Beretning.

Den syntes imidlertid slet ikke at have gjort Indtryk paa hans to Gæster.

Kun Husholdersken, der vistnok havde hørt Historien før, udbrød uden Tegn paa større Rædsel:

— Det var dog forfærdeligt!

Doktor Graa havde taget sit Ur op af Lommen, medens Miss Edwards Øjne hypnotisk var fæstede ved hans Kæde.

Nu blev Grosserer Holm utaalmodig, som ældre Folk kan blive det, naar man ikke skænker deres Beretninger den tilstrækkelige Opmærksomhed, og han spurgte temmelig kort:

— Hvad er det dog, der interesserer Dem saa stærkt, Miss Edwards?

Uden at tage Øjnene bort fra den Genstand, som hun betragtede, svarede Miss Edwards:

— Det er den Guldbille, som Doktoren har ved sin Urkæde.

Grosserer Holm satte Næseklemmen paa og betragtede opmærksomt Tingesten.

— Ja, den ser mærkelig ud! sagde han.

— Den har ogsaa en meget mærkelig Historie! sagde Doktor Graa.

— Den vilde det i høj Grad interessere mig at høre, sagde Miss Edwards med et koket Smil.

— Ja mig ogsaa! sagde Grosserer Holm.

— Bevares! saa skal jeg gerne fortælle Dem den, svarede Doktoren, medens Husholdersken rykkede nærmere.

Hun havde allerede vejret, at her var noget af den Spænding, som fyldte hende med en saa kildrende Nydelse.

III

Da jeg som ganske ung Mediciner kom ud til St. Thomas var det under de bedste Vilkaar.

Min Formand havde indrettet sig sin egen lille Villa, som jeg nu tog i Besiddelse. Den var overordentlig hyggelig, og hvad der særligt tiltalte mig var, at den indvendig havde et saa hjemligt Præg med mange Billeder og Portrætter fra Danmark.

Og mod Danmark længtes jeg ofte i den Tid, jeg var derude, thi af og til kunde Livet jo nok synes lidt ensformigt. Stor Selskabelighed var der ikke Tale om, selv om vi af og til kom sammen for at spille Kort og drikke den uundgaaelige Cocktail, der var blandet sammen med giftig Kunst af alle Slags stærke Drikke.

I min Virksomhed blev jeg ikke overanstrengt. Ofte var der egentlig slet ikke noget at bestille, og jeg kunde i magelig Ro slentre Tiden hen i min Hængekøje med en Bog i Haanden. Jeg maa med lidt Skamfølelse tilføje, at det i Reglen var en Morskabsbog, endda oftest en Roman af meget let Art. Klimaet opfordrede mere til at søge Underholdning end Belæring, og med de Studier, som jeg havde foresat mig at drive i min rigelige

Fritid, blev det ikke til stort. De videnskabelige Værker, som jeg havde taget med fra New-York, blev til min store Ærgrelse kun sjældent aabnede.

Men selv om der kun var lidt at bestille, saa var der til Gengæld Beskæftigelser, der var alt andet end behagelige. Til disse hørte først og fremmest Tilstedeværelsen, naar en vestindisk Soldat skulde have Stokkeprygl.

Det oprørte mig paa Embeds Vegne at skulle undersøge, om Delinkventen kunde taale Straffen og — efter at maatte have erklæret, at dette var Tilfældet — selv at overvære Eksekutionen.

Jeg syntes, det var en Skam for Danmark, at det vedblev at opretholde denne barbariske Straf, der var en Reminiscens fra Negerslaveriets Tid.

Naar vort vestindiske Bo en Gang skal gøres op, og det bliver vel nok gjort op baade paa den ene og den anden Side den Dag, da vi sælger Øerne og udslettes af de tropiske Koloniallande, saa vil det blive skrevet paa vor Kreditside, at det var Danmark, der — først af alle europæiske Nationer — ophævede Negerhandelen.

Det var et Skridt, der var et lille Kulturland værdigt, og var vi vedbleven med at gaa i Spidsen for saadanne Reformer, saa vilde vi til Trods for vore Koloniers Lidenhed have indskrevet vort Navn med Guldbogstaver i Civilisationens Historie.

Nu stagnerede vi desværre paa altfor mange

Punkter, ikke mindst hvor det gjaldt vor Straffelovgivning, der næsten var præget af middelalderlig Barbarisme.

Vi vil en Gang skamme os ved at indrømme, at vi til det sidste pryglede vore hvide Soldater.

Og for hvilke Forseelser? I Reglen fordi deres Længsel efter Hjemmet havde faaet Magt over deres Pligtfølelse, saa at de havde prøvet paa at desertere.

Saadan havde det da ogsaa været den Dag, om hvilken jeg taler. En sølle Fyr, der havde fortrudt, at han var trukket i den vestindiske Uniform, havde prøvet paa at slippe bort ombord paa et Skib, men var i sidste Øjeblik bleven trukket frem af Lasten, netop som han troede, at han var i Færd med at slippe ud af Havnen. Han havde faaet sine halvhundrede Slag af den tykke Rotting, der var surret med Begtraad for begge Ender. Medens jeg nu sad hjemme i min hyggelige Stue, hvor alt var saa fredeligt og hjemligt, kunde jeg ikke faa det ækle Billede ud af min Erindring: Underofficeren, der med et Jerntag holdt Soldaten i Brystet, Profossen, der lod Slagene hagle ned over ham, medens han selv svedte af Anstrengelse, og Delinkventen, der udstødte dybe, sukkende Gisp, hver Gang han blev ramt, indtil han tilsidst halvkvalt af undertrykt Smerte stønnede: Vand!

Og det havde jeg været med til at overvære og sanktionere som Læge.

Aftenen var faldet paa. Jeg gik ud paa min Altan og indaandede den kølige Natteluft.

Overalt herskede der Dødsstilhed. Langt borte hørte man dog nogle Toner af en Harmonika. Saa forstummede ogsaa de, og kun Moskitoernes Summen blev tilbage.

En syg Maane oplyste svagt Landskabet.

Jeg blev staaende et Kvarters Tid, saa syntes jeg, at der faldt en Kuldegysning over mig, og jeg gik atter ind for at tænde Lampen.

Jeg satte mig til for tredie Gang at tygge nogle gamle Aviser hjemmefra.

Jeg havde læst alle Artiklerne før og tog nu fat paa Avertissementerne. Mit Blik slog ned paa en Dødsannonce. Det var en gammel Skolekammerat, der pludselig var bleven kaldt bort i en ung Alder. Jeg huskede ham saa godt fra Studentertiden. Han var altid den muntreste, naar det gjaldt et Lørdagssold i Foreningen nede paa Gammelholm, en Komedie paa Salen, en Bøfskovtur ud til Raavad eller et Karneval i Kasino.

Alle Minderne fra den glade Ungdomstid strømmede ind paa mig med Erindringens dragende Magt, og jeg følte en næsten uimodstaaelig Længsel efter Hjemmet. Og samtidig dukkede Synet af den blege Soldat, der blev gennempryglet, fordi han maaske havde villet gense en Moder, en Søster eller en Kæreste, som havde skrevet til ham, atter frem for

min Erindring. Jeg følte mig saa ene, saa forladt, saa underlig beklemt.

Jeg havde kun et Ønske: At der vilde ske noget i denne store Nat, der dirred af Stilhed, medens Naturen var ved at dø af Dejlighed.

Da blev jeg pludselig skræmmet op af mine Drømmerier ved et skarpt Fløjt, der skar som en Pil gennem Natten, og som tydeligt havde Karakteren af et Signal. Var det Begivenheden, der kom netop i det Øjeblik, da jeg havde sendt Bud efter den?

Noget usædvanligt var i hvert Fald paa Færde.

Jeg gik atter ud paa Altanen og spejdede i det usikre Maanelys.

Dødsstilhed herskede overalt.

Saa kom den skarpe, fløjtende Lyd atter igen, og denne Gang gentog den sig med 3—4 hurtigt efter hverandre følgende kaldende Pift. Jeg bøjede mig over Altanens Rækværk og spurgte:

— Er der nogen?

Min Stemme lød saa underlig i den store Tavshed, at jeg selv blev grebet af Uhygge.

Saa hørte jeg en dyb Røst nedenunder:

— Er det her, Doktoren bor?

— Ja! svarede jeg, medens jeg prøvede paa at skelne Skikkelsens Omrids. Det syntes at være en Sømand, og nu saa jeg tydeligt, at han gjorde Tegn til mig om at komme ned for at lukke op.

— Vent lidt! raabte jeg, saa skal jeg straks være der.

Jeg tog den Revolver, der altid laa paa mit Bord, puttede den i Lommen og gik ned ad Trapperne.

Saa lukkede jeg op.

Manden, der var iført blaat Tøj, havde en stor, blød Hat paa, den var trykket ned i Panden, som om han ikke ønskede, at jeg skulde se hans Ansigt. Der var over hele hans Person noget fordægtigt, som gjorde mig mistænksom, og jeg besluttede derfor at gaa frem med en vis Forsigtighed, for ikke at falde i en eller anden Fælde eller Snare.

— Hvad vil De? spurgte jeg.

— Kan Doktoren ikke følge med! svarede han med dyb Stemme.

— Kom indenfor.

Manden syntes næsten at have ventet paa denne Opfordring, thi han skød sig hurtigt gennem Døren, men blev saa staaende ved Foden af Trappen. Jeg saa, at han bar paa en stor Kurv, som aabenbart vejede godt til.

— Gaa foran! sagde jeg, da jeg ikke holdt af at have den Fremmede i Ryggen, medens vi steg op ad Trappen.

Da vi var kommet ind i Værelset, betragtede jeg Sømanden nærmere, og jeg kunde ikke lade være at smile af min egen Frygt. Den Mand, som

nu sad der i Sofaen, var ikke farlig, og han tænkte ikke paa Overfald eller Tyveri. Han havde et jovialt, rundt Ansigt, der lyste af Godmodighed, men han vedblev at være underlig febrilsk og generт, medens han uafbrudt lod Blikket gaa spejdende rundt i Værelset.

— Er der noget, De søger? spurgte jeg.

— Nej, svarede han hurtigt og tilføjede: jeg tænker blot paa, hvor hyggeligt De har det her. Det er rigtignok noget andet end at sidde i sit lille Lukaf og kukkelure.

— Aah ja! Men hvad er der saa i Vejen? Er der nogen, der er syg?

— Ja, min Kaptajn.

— Har han faaet Feber?

— Nej, det er værre end det, den kan vi jo næsten kurere selv, uden at vi behøver Doktor.

— Hvad er det da?

Mærkeligt nok kom Svaret ikke straks. Jeg fik uvilkaarlig det Indtryk, at Manden var i Færd med at lave en Usandhed. Efter en lille Pause sagde han:

— Kaptajnen faldt, da han skulde gaa ombord. Vi maatte bære ham ned i hans Kahyt. Han gav sig saa ynkeligt, at jeg er bange for, at han har brækket Benet.

— Sagde han da ikke noget?

— Næ—æh! lød det langtrukne Svar. Han kunde ikke sige noget!

— Kunde han ikke sige noget?

— Nej, Hr. Doktoren forstaar. Kaptajnen havde jo været lidt i Land for at more sig, og naar Kaptajnen morer sig, saa gaar det haardt til med dette her!

Med disse Ord lavede Sømanden en Art Bæger af den hule Haand og lod, som om han drak et Par Gange.

Jeg kom atter til at smile af min tidligere Frygt. Nu forstod jeg, hvorfor Sømanden havde generet sig ved straks at fortælle, hvad hans Kaptajn fejlede. Han havde ikke villet røbe, at han havde været beruset, da Ulykken skete.

— Ja, ja, sagde jeg, lad os saa komme hen og se til ham. Det er maaske ikke saa slemt, som De tror.

— Lad os haabe det! sagde Sømanden, for en Kaptajn med et brækket Ben, han er ikke meget værd ombord.

Jeg gik ind i Sideværelset, medens jeg lod Døren staa paa Klem, og jeg samlede i en Fart alt, hvad der var nødvendigt til Behandlingen af et Benbrud. Da jeg kom tilbage, sad Sømanden paa den samme Plads som før, men det forekom mig, at der var noget tvungent ved hans Stilling, som om han pludselig havde ladet sig falde ned, da han hørte mig komme.

Aah Snak! det var stadig min gamle Mistænksomhed, der spillede mig i Hovedet.

— Lad os saa komme afsted! sagde jeg. Gaa hen til Døren, for nu slukker jeg Lampen.

Manden begyndte at gaa ned ad Trapperne, der svagt oplystes af Maanen.

Jeg fulgte langsomt efter.

Da vi var naaet en Afsats ned, udbrød han med hørlig Forskrækkelse i Stemmen:

— Kurven! Jeg glemte Kurven deroppe, Hr. Doktor.

Jeg blev ærgerlig. Skulde vi nu tilbage igen, og skulde jeg atter tænde Lampen, mens den endnu var ganske varm. Det havde jeg ikke stor Lyst til. Men det blev heller ikke nødvendigt. Sømanden kom mig i Forkøbet, idet han udbrød:

— Doktoren maa endelig ikke gøre sig Ulejlighed for min Skyld. Jeg kan saa godt finde tilbage i Mørke, og jeg ved bestemt, hvor jeg stillede Kurven.

— Den var da ellers temmelig stor til at glemme! sagde jeg og blev staaende, medens Sømanden gik tilbage. Jeg hørte ham rumstere omkring inde i Værelset, og det passede mig ikke rigtigt. Men der var jo mørkt, saa der kunde antagelig ikke ske noget i Retning af Tyveri.

— Er De ikke snart færdig? spurgte jeg, medens jeg var i Færd med at gaa tilbage for at tænde Lampen.

— Jo, nu kommer jeg! lød det med en Stemme,

som om den, der talte, var beskæftiget med noget.

Atter voksede min Mistænksomhed frem, men i det samme kom Sømanden asende paa sin Kurv. Han var aabenbart saa optaget af sin Byrde og Forskrækkelsen over nær at have glemt den, at han slet ikke havde Tanke for andre Ting.

— Hvad er der i Kurven? spurgte jeg.

I Stedet for Svar udbrød Sømanden:

— Jeg havde faaet et Helvede med Kaptajnen, dersom jeg var kommet hjem uden den Kurv, som han havde paalagt mig at passe saa godt paa, og han er vist ond nok i Forvejen over, at det har varet saa længe, inden jeg fik fat i Doktoren.

Jeg følte disse Ord som en Bebrejdelse. Hvad der var i Kurven, kunde jo være mig ret ligegyldigt, men Sømandens hele Optræden havde ganske vist medført, at jeg havde gjort flere Omstændigheder, end jeg ellers plejede, naar det gjaldt om at følge med til en Patient.

Nu maatte det forsømte altsaa indhentes:

— Lad os saa komme afsted saa hurtigt som muligt! sagde jeg og aabnede Døren ud til det Frie.

I hurtigt Tempo begav vi os ad Vejen ned mod Havnen. Der var ikke et Menneske at opdage.

Alt hvilede i tryg Ro, og Stilheden var saa absolut, at den næsten virkede uhyggeligt, me-

dens jeg gik der Side om Side med den fremmede Mand.

Han asede paa Kurven, saa at jeg næsten havde ondt af ham, men nu gjaldt det først og fremmest om, saa hurtigt som muligt at faa Patienten under Behandling.

— Er der langt endnu? spurgte jeg.

— Nej, Hr. Doktor! Skibet ligger omtrent der henne, hvor De ser Lyset skinne.

— Lad os saa sætte det lange Ben foran. De kan vel nok følge med, selv om De har Kurven paa Armen.

— Aa ja, det gaar jo, svarede Sømanden og humpede videre.

Saadan gik vi et Stykke, indtil vi naaede hen i Nærheden af et lille Krat, der hørte til det berømte „Anlæg", hvor Negrene morede sig om Søndagen, naar der var offentlig Musik.

Pludselig blev Sømandens Skridt saa underlig spænstige, som om han slet ikke havde noget at bære paa. Jeg saa forbavset til Siden, idet jeg sagde:

— Jeg synes, Kurven er bleven saa let!

Ja, det er den, Doktor, og De vil ogsaa snart faa at vide hvorfor. Godnat!

Med disse Ord kastede han Kurven paa Jorden, sprang ind i Krattet og forsvandt.

Jeg blev staaende ganske forvirret. Saa havde

min oprindelige Mistanke altsaa været begrundet. Man skal altid følge sit første Indtryk, og det burde jeg ogsaa have gjort. Nu sad jeg i Saksen. Om et Øjeblik vilde der lyde et Signal, og Sømanden vilde vende tilbage med sine Kammerater i en eller anden ond Hensigt, som jeg endnu ikke kendte. Jeg besluttede imidlertid, at jeg vilde sætte mig kraftigt til Modværge, og jeg tog min Revolver frem, medens jeg lyttede. Men alt var stille. Nu syntes jeg langt borte at høre hastige Fodtrin, der fjernede sig!

Det var altsaa ikke derfra, at Faren truede.

Pludselig slog den Tanke mig: Det Hele har været Komediespil! Sømanden er bleven sendt op til min Bolig for at lokke mig bort, og medens jeg har været væk, er min Lejlighed bleven ryddet.

Jeg bøjede mig ned og kiggede i Kurven. Den var tom! At den havde spillet en Rolle med i Komedien var sikkert. Men hvilken? Hvorfor havde han glemt den, og hvordan var det gaaet til, at den nu var tom. Af den Maade, paa hvilken han havde baaret paa sin Byrde i det første Øjeblik, havde jeg det bestemte Indtryk, at den virkelig havde været tung.

Her var en Hemmelighed, hvis Opklaring jeg sikkert maatte søge hjemme.

Hurtigt begav jeg mig derfor tilbage, opfyldt af mange Slags bange Anelser.

Maaske var der Tale om en Hævnakt! Men hvem skulde have noget at hævne sig for over for mig. Jeg havde jo kun lidt at gøre med de Indfødte, og hvad jeg gjorde for dem, var jo kun til deres Bedste. Sømanden havde jo ogsaa været en hvid Mand, som allermindst kunde tænkes at ville mig noget ondt.

I det samme forsvandt Maanen i en truende Uvejrssky.

Det blev bælgmørkt og ud af Mørket lyste det af Smerte forvredne Ansigt paa Soldaten, der den Formiddag var bleven pryglet.

Som et Lyn slog det ned i mig: Her er Forklaringen. Sømanden har været en Ven af Soldaten; det er ham, der har været ham behjælpelig med at iværksætte hans mislykkede Flugt, han er nu bleven oprørt over den Mishandling, som hans stakkels Ven er bleven Genstand for, og man har fortalt ham, at denne Mishandling kun har kunnet finde Sted med Lægens Billigelse. Saa har han villet hævne sig paa Lægen, da det var for farligt at vove sig i Lag med Militæret.

Hævnen havde ligget i den Kurv, som han fyldt havde faaet Lejlighed til at føre ind i mit Hus, og som han nu havde kastet fra sig, efterat hans Hævnakt var bragt til Udførelse! Men hvori havde denne Hævnakt bestaaet?

Doktoren tav. Han havde talt med et vist dra-

matisk Sving. Han var aabenbart selv meget optaget af Erindringen om det natlige Eventyr, der ogsaa syntes at interessere det lille Selskab stærkt.

— Nej, hvor det er spændende! udbrød Husholdersken. Det er ligesom man var i et Biografteater. Jeg tror godt, at jeg kan tænke mig, hvad der var i Kurven, for jeg har set en Film, der begyndte paa samme Maade.

— Saa—aa? sagde Grossereren, medens de andre spørgende rettede Blikket mod den værdige Matrone, som man ikke skulde tro i Besiddelse af saa stor Blodtørst, som den hun altid udfoldede, naar det drejede sig om levende Billeder. Lad os saa høre, hvad „Frøkenen" mener, at der var i Kurven.

„Frøkenen" var den Betegnelse, som Grosserer Holm i Reglen anvendte overfor sin Husholderske, naar han vilde anvende den spydige Taleform.

— Da Sømanden gik tilbage for at hente den Kurv, som han havde glemt, har han anbragt det, der var i Kurven i Doktorens Lejlighed for at hævne sig.

— Ja, tak! Frøken, det har Doktoren jo allerede saa omtrent fortalt os. Men hvad var det, der var i Kurven, det var jo det, vi skulde ha'e at vide.

— Der var to Giftslanger! svarede Husholdersken med Overbevisning.

— Chocking! udbrød Miss Edwards forfærdet, medens Grossereren tilføjede:

— Det er dog en skrækkelig Fantasi, De er i Besiddelse af, Frøken.

— Er det rigtigt eller ikke? spurgte Husholdersken hoverende. Kom der ikke to Giftslanger hvislende ned over Trapperne, da De naaede hjem og aabnede Døren, Doktor?

— Nej, det gjorde der nu for Resten ikke, svarede Doktor Graa.

— Naa ikke! ja, saa er det en anden Film, end den, jeg har set! svarede Husholdersken næsten fornærmet, medens Grossereren rystede paa Hovedet og sagde:

— Jeg tror alle de Biografteatre gør Folk lidt skøre.

Fortæl nu videre, Doktor. De har gjort os helt spændte.

— Ja, videre, videre, Doktor! gentog Miss Edwards med den lette, engelske Akcent, som Doktoren syntes klædte hende saa henrivende, og som fremkaldte saa mange Minder hos ham ude fra Vestindien.

— Hvis det kan more Dem, sagde Doktoren ligesom lidt drillende, saa skal jeg fortælle Dem Resten, skønt jeg næsten er bange for, at Slutningen vil blive lidt af en Skuffelse ovenpaa Giftslangerne.

Efterat have nippet til Romglasset fortsatte Doktoren, medens Husholdersken satte en fornærmet Mine op:

— Saa tager vi altsaa fat paa anden Akt af Filmen.

IV

Da jeg kom tilbage til Huset, hvor alt stadig var mørkt og slukket, fandt jeg Døren laaset, som da jeg var gaaet ud.

Der havde altsaa i hvert Fald ikke været Indbrud. Jeg lukkede op og listede mig sagte op ad Trapperne, medens jeg lyttede til enhver Lyd.

Men alt var stadig stille. Hurtigt aabnede jeg Døren til mit Arbejdsværelse og traadte ind. Heller ikke der syntes der at være noget mistænkeligt paa Færde.

Pludselig standsede jeg imidlertid. Hvad var det? Jeg havde været forberedt paa alt andet.

Det var nogle ganske smaa, klagende Lyde, som mere stemte til Medlidenhed end til Frygt. I en Fart fik jeg famlet mig hen til Tændstikkerne. Jeg rev en af og tændte Lampen. Henne i Sofahjørnet sad et lille mørkøjet Barn paa ca. 6 Aar indhyllet i Tæpper og Shawler. Det græd ynkeligt som et sygt Dyr, men i det Øjeblik Lyset begyndte at skinne, lyste det ogsaa op i det lille Ansigt, som nu straalede helt muntert og tillidsfuldt.

Jeg nærmede mig til Barnet, som betragtede mig med store, spørgende, forundrede Øjne, men som ikke røbede nogen Angst.

Jeg fjernede det Tørklæde, der var viklet om dets Hals, og til min Forbavselse opdagede jeg, at det i et kulørt Baand bar en Guldbille i Sølvindfatning.

— Og det er den, De nu har ved Urkæden, Doktor, spurgte Miss Edwards.

— Ja, det er det!

— Men Barnet, Barnet? spurgte Husholdersken, der nu helt havde glemt sine Giftslanger, og som var stærkt optaget af den nye Film.

— Ja, Barnet var jo altsaa ikke en lille, fattig Stakkel, der var sat ud. Der maatte være ganske særlig Grund til, at man havde anbragt det her hos mig. Men maaske vilde en nærmere Undersøgelse give Forklaringen.

Jeg gav mig til at lede mellem Tæpperne, og efter nogen Søgen fandt jeg ganske rigtigt en lille rød Æske. Da jeg aabnede den, laa der nogle Guldmønter og en Seddel, paa hvilken der stod:

Kære Doktor!

Jeg kender Dem ikke, men jeg har hørt saa meget om Deres Elskværdighed og Tjenstvillighed, at jeg vover at falde paa denne Maade med Døren ind i Huset til Dem. Jeg er pludselig bleven nødt

til at sejle i Nat. Jeg ved ikke levende Raad med dette Barn, som jeg derfor betror til Deres Omsorg, Doktor. Saasnart jeg igen anløber St. Thomas, sender jeg Bud efter det, da jeg til den Tid har Løfte om et passende Opholdssted for det. Jeg beder Dem imidlertid, kære Doktor, om kun at udlevere Barnet til den, der bringer Dem en Guldbille Mage til den, som det bærer om Halsen.

Nedenunder stod et Navn, der var ganske ulæseligt. Om det var med Vilje eller ikke var vanskeligt at sige. Dets Streger lignede nærmest et Stillads, der var blæst over Ende i Storm.

Jeg var fuldstændig overrasket af Situationen. Jeg havde været forberedt paa at møde en Fare, og saa fandt jeg det lille, hjælpeløse Væsen, der blev overgivet til min Varetægt. Jeg følte mig glad og ængstelig paa en Gang, men jeg tror dog, at Glæden var den overvejende Følelse.

I en Fart fik jeg allarmeret „gamle Jonny".

— Hvem var det? spurgte Husholdersken.

— Det var en ældre Negerinde, som styrede Huset for mig. Hun saa op til mig som til et højere Væsen, og hun betragtede sig nærmest som min Slavinde. Hun kunde aldrig blive træt af at forsikre mig om, at hun ingen Steder i Verden kunde faa det saa godt som hos mig. Hendes

eneste Klage var, at hun ofte følte sig saa ensom.

Nu maatte den Klage altsaa ogsaa forstumme. „Gamle Jonny" blev meget forskrækket ved at blive vækket paa den Tid af Døgnet. Hun kom ind i en meget mangelfuld Paaklædning, og jeg pegede paa den Lille og sagde:

— Hun skal fremtidig være hos os, Jonny, Du vil jo nok være god ved hende.

— Er det Doktorens? spurgte hun forbavset.

— Nej, det er det ikke. Det er et Plejebarn, som jeg har lovet at tage mig af. Dets Fader vil snart igen sende Bud efter det. Skulde jeg være borte, naar det sker, saa maa Du kun udlevere Barnet til den, der viser Dig saadan en Guldbille. Har Du forstaaet det, Jonny?

Jonny stirrede paa Smykket, saa sagde hun, idet hun nikkede:

— Det skal jeg nok huske, Massa, naar man har set det en Gang, saa glemmer man det ikke mere i sit Liv.

— Og det havde hun Ret i! udbrød Miss Edwards.

— Kom de saa og hentede Barnet? spurgte Husholdersken.

— Nej ikke straks, og det var jeg glad ved. I Begyndelsen var den Lille bange for den gamle Negerinde, der overvældede hende med Kærtegn.

Jonny tog sig det meget nær, og hun græd ofte; men det varede ikke længe, inden Barnet ikke kunde undvære den gamle Negerinde, med hvem hun legede næsten, som var det en Hund. Paa den anden Side behandlede Jonny det lille Nor med en Ærbødighed og Hensynsfuldhed, som var det en Prinsesse. For Barnets Skyld kunde hun gøre alt. Tilsidst lærte hun sig endogsaa igen at spille paa Banjo blot for at fremkalde et Smil paa det lille Barneansigt, der undertiden kunde være saa mærkelig alvorligt og voksent.

Men smukt var Barnet, ualmindelig smukt, og jeg kunde ofte timevis sidde og betragte det.

Tilsidst kunde jeg slet ikke undvære det. Barnet, som vi havde døbt „little Mary", havde helt forandret mit Liv. Jeg gik nu næsten aldrig mere ud om Aftenen, hvad der i Forbindelse med det Barn vistnok gav Anledning til allehaande Rygter med Hensyn til min Person. Men hvad brød jeg mig om det! Jeg var saa lykkelig som en Fader over min lille Pige. Altid skulde jeg have hendes Vugge inde hos mig i mit Arbejdsværelse, og det gik nu godt fremad med Studierne. Thi samtidig med, at der var kommet Liv i Huset, havde jeg ogsaa faaet min gamle Arbejdsevne igen, og de melankolske Timers Tid var forbi. „Little Mary" var bleven vor store Glæde, men ogsaa vor store Ængstelse.

Saasnart der var det mindste i Vejen med hende, blev der straks Uro i Huset, indtil den lille Patient atter var fuldstændig rask.

Saa skete det en Dag, da jeg havde været ude i Praksis, at Jonny ved min Hjemkomst ilede mig ganske aandeløs i Møde:

— Det var godt, De kom, Doktor. Mary har faaet saadan en skrækkelig Forkølelse, at den har gjort mig ganske ude af mig selv.

Jeg skyndte mig op i det lille Barneværelse, som vi havde indrettet til „little Mary", og jeg konstaterede straks, at hun havde faaet Strubehoste. Skønt jeg selv er Læge, eller maaske netop derfor, blev jeg grebet af en heftig Skræk, ikke blot fordi jeg var kommen til at holde saa meget af den Lille, som om det var min egen, men ogsaa fordi jeg straks tænkte paa, hvilken pinlig Situation, jeg vilde komme i, dersom dette Barn, som jeg havde faaet paa en saa mystisk Maade, skulde dø, mens hun var i min Varetægt.

Hele Natten sad jeg ved „little Marys" Seng og lyttede ængsteligt til Hosteanfaldene, der blev stærkere og stærkere, og som tilsidst blev saa voldsomme og uhyggelige, at jeg indsaa, at der ikke var andet at gøre, end at foretage en Operation, hvis Barnet ikke skulde kvæles.

Kun en Gang tidligere havde jeg foretaget en saadan. Jeg turde ikke nu skride til den alene,

og jeg skyndte mig derfor at opsøge en Kollega, med hvem jeg oftere stod i Forbindelse. Ogsaa han var straks klar over, at det var absolut nødvendigt at gribe operativt ind, dersom Barnet skulde leve Natten over.

Vi gjorde saa alt i Stand, men jeg var saa nerveoprevet, at jeg var lige ved at anmode min Kollega om at tage Affære.

Imidlertid bestemte jeg mig dog til selv at foretage Operationen. Skulde den mislykkes, maatte det være mig, der tog Ansvaret, men gik det godt, skulde det ogsaa være mig, hvem „little Mary" skyldte Livet.

Gamle Jonny var saa vild, at vi ikke turde have hende i Værelset; hun vilde ikke kunne være til nogen Nytte, men tværtimod til stor Gene i det kritiske Øjeblik, da det gjaldt om at bevare fuld Ro.

Da jeg tog Kniven, mærkede jeg, at min Haand rystede, men i samme Nu, jeg skulde til at gøre Udsnittet, fik jeg hele min Koldblodighed tilbage. Jeg foretog Operationen med en saadan Sikkerhed, at ingen københavnsk Professor havde behøvet at skamme sig derover. Min Kollega betragtede mig ikke uden Beundring, idet han sagde:

— De er jo født Operatør. Det er et nydeligt Stykke Arbejde.

Skønt jeg i gamle Dage havde været vant til

den Art professionelle Hospitalsudtryk, stødte dette mig alligevel i Øjeblikket, thi jeg havde følt det, som var det mit eget Barn, jeg opererede.

Jeg skyndte mig ind i Værelset ved Siden af for at vaske mig.

Da gamle Jonny saa Kniven og opdagede, at jeg var blodig, lynede Øjnene uhyggeligt i hendes sorte Ansigt, medens hun lidenskabeligt udbrød:

— De har da ikke myrdet „little Mary", Massa Doktor.

— Ti stille! udbrød jeg heftigt, ved Tanken om, hvad der vilde være sket, hvis Barnet var død under Operationen, og hvad der endnu kunde ske, hvis der stødte noget til. Da jeg kom tilbage til Sygeværelset, konstaterede jeg imidlertid med Tilfredshed, at der var indtraadt en betydelig Bedring, og at der ikke længer var Fare for Kvælningsanfald.

„Little Mary" var frelst, og fra Dag til Dag gik det fremad, medens gamle Jonny, der altid tidligere havde haft en stor Respekt for mig, nu næsten betragtede mig som en Halvgud, hvis Ry hun udbredte rundt om paa Øen.

Medens dette nærmest generede mig, saa fik jeg til min Glæde det Indtryk, at den lille Pige af sig selv havde faaet den Opfattelse, at hun havde svævet i en stor Fare, og at det var mig, der havde frelst hende. Jeg syntes, at jeg kunde læse

det ud af hendes Øjne, naar jeg sad ved Siden af hendes Seng med hendes lille Haand i min.

Af og til følte jeg et let Tryk, mens hun sendte mig et taknemmeligt Blik. Men af og til blev hendes Ansigt ogsaa underligt melankolsk, mens hun hviskede:

— Kommer Far ikke snart tilbage?

Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde svare. Jeg nikkede blot trøstende til hende, men ogsaa jeg stillede mig af og til det samme Spørgsmaal, men med helt andre Følelser.

Jeg mærkede tydeligt, at jeg havde bundet mig saa stærkt til mit Plejebarn, at det vilde være mig næsten umuligt at skille mig fra det, og at Livet paa den ensomme Ø vilde være uudholdeligt for mig den Dag, da jeg skulde miste hende.

Saa skete det, at jeg blev nødt til at tage en lille Sviptur til St. Croix. Overfarten er i sig selv ikke videre lang, men den var i hvert Fald den Gang meget lunefuld, idet den foretoges med det gamle Sørøverskib „Vigilant", der havde besørget Passagerfarten mellem Øerne fra Aarhundredets Begyndelse.

Det var et Sejlskib, og naar Vejret var kontrært kunde den forholdsvis lille Rejse godt komme til at vare en Uges Tid.

Og saadan skulde det netop til alt Uheld træffe denne Gang.

Da vi skulde hjem, blev det blikstille, og Dag efter Dag hang Sejlene saa slappe, at der ikke var Tale om at faa Skuden til at røre sig af Flækken.

Under andre Omstændigheder vilde jeg ikke have haft noget imod at faa mig en lille ekstra Ferie, men saadan som Forholdene var, voksede min Utaalmodighed fra Time til Time.

Dagen lang var jeg i daarligt Humør, og om Natten kunde jeg ikke falde i Søvn. Iøvrigt var jeg legemlig rask, og jeg kunde derfor ikke forklare mig min Depression paa anden Maade end som Længsel efter min lille Pige.

Og at det virkelig var saaledes, fik jeg det bedste Bevis for, da det atter begyndte at lufte, og „Vigilant" for fulde Sejl stod over mod St. Thomas.

Alt, som jeg nærmede mig Hjemmet, mærkede jeg, at Humøret klarede op, og da vi sejlede ind i Havnen følte jeg mig saa glad, at selv Kaptajnen lagde Mærke til det og sagde:

— Man skulde næsten tro, at De havde Hjemvé, Doktor; og De har dog ellers ingen Familie saadan som en anden En.

Jeg svarede ham ikke, men jeg tænkte mit,

Ingen Familie! Nej, det havde jeg ganske vist ikke i egentlig Forstand. Men jeg havde en lille Pige, den sødeste lille Pige i hele Verden, og hende skulde jeg nu gense.

Endnu inden Skibet havde lagt til ved Bolværket, var jeg sprunget i Land og ilede nu op mod min Villa.

Langt borte fra saa jeg gamle Jonny oppe paa Balkonen og viftede til hende med Lommetørklædet. Hun saa mig, men hun gav intet Signal til Svar.

Jeg følte en trykkende Fornemmelse. Der skulde da ikke være hændet en Ulykke?

Der var sket det, der var værre, er jeg lige ved at sige. Jeg var endnu ikke naaet ind ad Døren, før Jonny kom styrtende imod mig. Hun var helt opløst i Graad, medens hun raabte imod mig:

— Aah, Massa, Massa Doktor, sikken en Sorg.

— Hvad er der, Jonny?

— Manden med Guldbillen har været her!

— Og Du har givet ham „little Mary" tilbage.

— Ja, hvad skulde jeg gøre. Det var jo Massa Doktors egen Ordre.

Der var intet at gøre. Manden havde jo været i sin fulde Ret, og det var ikke mere end rimeligt, at han vilde have sin lille Pige tilbage. Det kunde jeg da mindst af alt fortænke ham i. Jeg indskrænkede mig derfor til at spørge:

— Hvordan saa han ud?

— Han lignede en almindelig Sømand! svarede gamle Jonny lidt foragteligt.

Jeg forstod, at Kaptajnen havde benyttet sig af

den samme Mellemmand som sidst, der antagelig var inde i hans Hemmelighed. Thi at der stak en Hemmelighed under alt dette, det var jeg nu fuldstændig klar over.

— Havde han ikke nogen Art Besked med? spurgte jeg.

— Jo, sagde gamle Jonny og trak et Brev frem, som hun rakte mig. Jeg aabnede det hurtigt i Haab om, at det mulig skulde give mig nogle nærmere Oplysninger. Men det indeholdt til min Skuffelse kun nogle Pengesedler og en ny, lille Lap Papir, paa hvilken der stod det ene Ord: Tak! og nedenunder det samme Stillads i Stormvejr som sidst.

Tak! hvor var det Ord dog fattigt! Jeg følte et Raseri mod denne fremmede Mand, der saaledes uden at kende mig havde bragt Lykken ind i mit Hus og derefter ligesaa brutalt havde berøvet mig den igen.

Og saa havde han til Gengæld ikke andet end et: Tak! og nogle lumpne Pengesedler til Erstatning for mine Udgifter.

Jeg gav Jonny Pengene, og skønt hun ellers var grisk nok efter Mammon som alle Negerinder, saa puttede hun dem dog til sig uden Glæde, medens Taarerne trillede hende ned ad de sorte Kinder.

Den Tid, der nu fulgte, var saa trist, som jeg aldrig har oplevet den ude i Vestindien.

Jeg kunde ikke glemme min lille Pige, og jeg

sad ofte om Aftenen inde i hendes Soveværelse og stirrede paa hendes tomme Vugge. Undertiden syntes jeg, at jeg saa hendes lille, smilende Ansigt derinde med de skælmske, sorte Øjne. Jeg pakkede hendes Legetøj ned i en Skuffe, lod Vuggen fjerne og satte mig saa til at gruble i min Ensomhed ligesom i gamle Dage.

Alt forekom mig saa tomt og forladt. Med Studierne vilde det ikke mere gaa, og jeg havde ingen Lyst til at genoptage min gamle Omgang.

Jeg mærkede, at jeg var paa Vej til at blive en Særling.

Saa skete det en Dag, at jeg modtog et Brev, som, da jeg aabnede det, viste sig at indeholde et Portræt.

Det var af hende og bagpaa det var skrevet med ført Pen:

Tak for alt Godt.

Little Mary

Saadan benævnede hun sig altid selv, og Kaptajnen havde aabenbart forstaaet, at hun var bleven kaldt saadan i den Tid, hun havde været hos os.

Blev jeg glad for Billedet, der var ualmindeligt levende, saa blev gamle Jonny fuldstændig vild af Henrykkelse. Ofte, naar jeg uventet kom hjem, overraskede jeg hende inde i mit Arbejdsværelse, hvor hun aldrig tidligere havde vovet at sætte sine

Fødder, naar hun ikke havde lovligt Ærinde. Men nu var Respekten selv for det Allerhelligste veget for Længselen efter at betragte det lille Fotografi, der stod foran paa mit Skrivebord.

Ogsaa jeg kunde sidde timevis og stirre paa dette Barnebillede, som genkaldte saa mange smaa, lyse Minder i min Erindring.

Mon „little Mary"s Fader havde nogen Anelse om, hvor stærkt vi havde bundet os til hans Barn? Næppe! Han troede maaske endogsaa, at vi havde følt en vis Lettelse ved at blive det kvit.

Det Haab, jeg havde næret om, at Tilsendelsen af Portrætet skulde blive Indledningen til en fortsat Række Efterretninger, om hvorledes det gik det Plejebarn, der var bleven os saa kært, blev i hvert Fald skuffet.

Jeg har aldrig senere hørt noget til „little Mary", som i mange Aar vedblev at beskæftige os: Jonny og mig.

Noget af det sidste den gamle Negerinde sagde under den Sygdom, der endte hendes Dage, var: „Bare jeg dog endnu en Gang kunde faa „little Mary" at se, hun maa jo nu være bleven en helt stor Dame." Men Jonny maatte nøjes med at betragte det lille Barneportræt, og det var det sidste, hendes Øjne hvilede paa, inden de brast.

Da Jonny var død, følte jeg mig endnu mere ensom. Jeg savnede hende — nærmest som en

Hund, som man har vænnet sig til. Jeg blev endnu i nogle Aar ude i Vestindien. Saa fik jeg Meddelelse om, at en gammel Tante, som jeg i levende Live kun havde set lidt til, var afgaaet ved Døden og havde indsat mig til sin Arving. Jeg sagde derfor Vestindien Farvel, et vemodigt Farvel og vendte tilbage til København, hvor jeg nu kun traf faa Venner fra Ungdommens Dage. Opholdet derude havde isoleret mig, og jeg kan derfor ikke være taknemmelig nok for, at jeg ved et gunstigt Tilfælde er bleven indført her i Huset, hvor jeg allerede har nydt saa megen Gæstfrihed og Venlighed, og hvor jeg har haft den Lykke at træffe en saa henrivende — tør jeg sige Landsmandinde som Miss Edwards.

— Bravo Doktor! De har ikke i Deres Ensomhed glemt at sige Komplimenter, og det vil jeg tilføje, at efter Deres lille Historie om Guldbillen er jeg kommen til at sætte endnu mere Pris paa Dem end tidligere, skønt De straks gjorde et sympatetisk Indtryk paa mig. De vil altid være en velset Gæst her i Huset.

— Mange Tak, Hr. Grosserer!

— Ja, det var alligevel bedre end Giftslangerne, tilføjede Husholdersken, der under Fortællingen flere Gange havde været rørt til Taarer. Jeg kan saa inderlig godt forestille mig, at en Ungkarl maa have det frygtelig trist, naar han saadan er alene

derude langt borte. Men De egner Dem sikkert til at blive Ægtemand, og nu, da De er kommet hjem igen til Civilisationen og tilmed har lidt til fælles Bedste, saa skulde De virkelig se at faa Dem en Hustru. De er jo en ung Mand endnu.

— En ung Mand! Det er nu saa meget sagt, men jeg er da Gud være lovet heller ikke nogen Olding, sagde Doktoren, idet hans Blik strejfede Miss Edwards, der sad helt hensunken i Tanker.

Pludselig spurgte hun:

— Hvormange Aar er det siden, Doktor, at Manden med Guldbillen afleverede „little Mary" til Dem?

— Det maa nu være 13 Aar siden! svarede Doktoren.

— Og har De hendes Portræt endnu?

Doktor Graa betænkte sig et Øjeblik, saa sagde han ligesom lidt forlegen:

— I al den Tid, jeg boede ude i Vestindien, stod Portrætet, som jeg sagde Dem, paa mit Skrivebord. Da jeg brød op, tog jeg det ud af Rammen og lagde det i min Tegnebog, og der har det stadig ligget siden.

— Saa har De det hos Dem?

— Ja!

— Næh, hvor det er rørende. Maa vi ikke se det? spurgte Husholdersken.

— Jo, De maa saamænd. Saa kan De da selv

overbevise Dem om, at jeg ikke har overdrevet.

Med disse Ord havde Doktoren taget en lille Læderportefeuille frem og rakte Husholdersken et Portræt, der syntes stærkt falmet.

— Ja, det er jo blevet lidt mat, men sikke nogle Øjne det Barn har. Vil De blot se, Hr. Grosserer. De sprutter som Ild.

Grosserer Holm fik Næseklemmen paa:

— Ja, det er en prægtig Glut. Jeg kan godt forestille mig, hvilket Savn det maa have været for Dem, Doktor, da De skulde aflevere hende. Men skal jeg være ærlig, saa synes jeg dog for Resten godt, at den gode Kaptajn kunde have ladet Sømanden aflevere den anden Guldbille til Dem den Gang, da han hentede Barnet.

— Sig hellere, Hr. Grosserer, at jeg burde have sendt Barnet tilbage med den Guldbille, som det havde om Halsen, da jeg modtog det. Og det vilde jeg ogsaa ganske sikkert have gjort, dersom jeg havde været hjemme, da Sømanden kom. Men det var gamle Jonny, der var saa grisk som en Ravn efter alt, hvad der var blankt, som havde taget Guldbillen af Halsen paa Barnet, inden hun afleverede det. Da jeg bebrejdede hende det, sagde hun med en vis Logik: Sømanden havde jo selv en Guldbille. Hvorfor skulde han saa ogsaa ha'e vores. Naar *de* delte Barnet med os, saa var

det da rimeligt, at *vi* delte Guldbillerne med dem, Kaptajnen havde jo netop hængt den lille, blanke Tingest om Barnets Hals, for at vi skulde kunne give det tilbage til den rette Ejermand. Er det saa ikke rimeligt, at vi beholder den for maaske ved Hjælp af den en Gang at kunne finde „little Mary" igen, og blive genkendt af hende!

— Det var s'gu meget fornuftigt ræsonneret af den gamle Negerkælling! sagde Grosserer Holm.

— Aah, ja! sagde Doktor Graa, jeg tænkte ogsaa mange Gange paa, medens jeg var ude i Vestindien om Tilfældet eller en forudbestemt Skæbne ikke skulde føre de to Guldbiller sammen.

Men nu har jeg forlængst opgivet den Tanke.

Miss Edwards havde slet ikke deltaget i den sidste Del af Samtalen. Hun havde siddet helt hensunken i Drømmerier, medens hun betragtede det lille Barneportræt.

Nu saa hun op, som om hun vilde sige noget, men i det samme traadte Tjeneren ind og sagde:

— Der er Telefon til Miss Edwards.

— Til mig, udbrød den unge Vestindianerinde forbavset. Hvem kan det være og paa denne Tid af Aftenen.

Saa gik hun ud i Boksen i Vestibulen.

Mens hun var borte, sagde Grosserer Holm:

— Ja, De der selv har følt, hvad det vil sige, at miste en lille Pige, der er Livet og Solen i

Huset, De vil ogsaa kunne forstaa, at vi er kede af, at vi snart skal miste Miss Edwards.

— Hvorfor skal De det?

— Fordi vi hvad Dag, det skal være, kan vente Kaptajn Edwards hjem, og saa vil han selvfølgelig selv have sin lille Pige, som vi maa aflevere uden at faa nogen Guldbille til Erindring. Jeg vil komme til at savne hende meget. Jeg synes formelig, at hun i denne triste, vaade, kolde Sommer har bragt lidt af Vestindiens Sol med sig til Danmark.

I det samme blev Døren revet op og Miss Edwards stormede ind:

— Det er Far, der er kommet! Han vil endelig se mig endnu iaften.

— Naa ja! det er jo ikke mere end rimeligt, sagde Grosserer Holm, skønt vi gerne havde beholdt Dem lidt længere, Miss Edwards.

— Ja, tak, tak, Hr. Konsul! hørte man Miss Edwards muntre Stemme. Hun var allerede fuldt optaget af at gøre sig i Stand for at tage til Byen.

Nu stod hun i Døren med Overtøjet paa, medens hun vinkede med Haanden:

— Tusind Tak for idag, Hr. Konsul! Godnat Frøken . . . . . Godnat Hr. Doktor! det var en rigtig hyggelig og morsom Aften.

Doktor Graa havde rejst sig.

— Tør jeg ikke følge Frøkenen til Sporvognen?

Miss Edwards betænkte sig et Øjeblik.

Saa sagde hun:

— Aah jo, hvis De vil skynde Dem lidt!

Doktoren var hurtigt i Tøjet og efter et hastigt Farvel fulgtes han og Miss Edwards sammen hen ad Vejen.

Det var en ualmindelig smuk Aften med højt, klart Vejr og blinkende Stjerner, der syntes at komme og gaa.

De gik tavse ved Siden af hinanden til Stoppestedet.

Der var ingen Vogn at se.

Medens de stod der og spejdede, sagde Miss Edwards pludselig:

— Jeg kan ikke faa den Historie om Guldbillen ud af Tankerne, Doktor. Jeg synes, at De har faaet altfor lidt Tak for alt, hvad De gjorde for den lille Pige.

— Der var maaske ikke saa lidt Egenkærlighed i det, Miss Edwards.

— Naa-aa! Nu skal De ikke være for beskeden, Doktor. Saadan vilde hun næppe tænke selv, hvis hun havde hørt Deres Beretning.

— Ja, gid hun havde. Det var den største Belønning, jeg kunde tænke mig; at se hende igen og føle, at hun havde lidt Taknemmelighed tilovers for mig.

— Hvem ved, hvad der kan ske, Doktor. Far

kender saa mange Kaptajner, der har faret paa Vestindien. Maaske han kan give Dem en eller anden Oplysning. I hvert Fald ved jeg, efterat jeg idag har hørt Dem tale, at det vil være ham en Fornøjelse at være sammen med Dem. Maa jeg sende Dem et Par Ord?

— Tusind Tak, Miss Edwards, intet skulde være mig kærere.

Nu saa man to Ildøjne henne paa Vejen.

— Der er min Vogn, Doktor. Tak for iaften og paa snarligt Gensyn.

Saa sprang Miss Edwards op og forsvandt hurtigt i Natten, medens Doktor Graa langsomt og ligesom drømmende begav sig tilbage til sin ensomme Villa.

V

Der var gaaet to Dage!

For Doktor Graa havde de været lange, medens han med hver Post spejdede efter et Brev, et bestemt Brev, som imidlertid ikke kom — et Brev fra Miss Edwards.

Havde hendes Indbydelse ikke været alvorligt ment. Havde hun kun givet efter for Øjeblikkets Stemning, der atter var vejret bort, da hun var kommet til Byen? Dette Spørgsmaal voldte Doktor Graa alvorlige Bekymringer, thi han følte, at det

for lange Tider atter vilde gøre hans Humør tungt og graat, hvis han ikke oftere skulde faa Miss Edwards at se og tilmed skulde lide den Tort, at han var hende saa komplet ligegyldig, at hun endogsaa helt negligerede sit Løfte til ham.

Paa den tredie Dags Morgen laa der imidlertid et Brev med stor, engelsk Damehaandskrift.

Doktor Graa aabnede det glad, og han blev ikke skuffet. Det var fra Miss Edwards. Frøkenen bad undskylde, at det havde varet nogle Dage, inden hun havde faaet Lejlighed til at indfri sit Løfte, men der havde været saa meget at bestille i Huset ved Faderens pludselig Hjemkomst, Kaptajnen og hans Datter glædede sig imidlertid til at se Doktoren endnu samme Aften, dersom det passede ham, til lidt almindelig Aftensmad i deres Lejlighed i Store Kongensgade.

Doktoren sang og fløjtede hele Dagen efter Modtagelsen af dette Brev, og om Aftenen til fastsat Tid ringede han paa i Lejligheden i Store Kongensgade.

Det var aabenbart, at man havde truffet Forberedelser til at modtage ham, thi Kaptajn Edwards lukkede selv op. Det var en høj, smuk Mand med en lidt gullig Teint, som man ofte træffer den hos Folk, der har været ude i Troperne. Han præsenterede sig selv for Doktoren og hjalp ham Tøjet af. Saa aabnede han Døren ind til sit lille

Arbejdsværelse og bad ham træde ind. Det lignede nærmest en Skibskahyt saa overfyldt var det med Papirer, Instrumenter og Kort. Paa Væggen hang en Række Marinebilleder af temmelig tvivlsom Værdi. Det er allesammen Skibe, som jeg har ført i min Tid! sagde Kaptajn Edwards. Medens han bød Doktoren en Cigar, henledte han af sig selv Talen paa Guldbillerne, idet han sagde:

— Ja, min Datter har fortalt mig Historien om „little Mary", der blev sat i Pleje hos Dem, Doktor. De maa da for Resten tro, at det har været en underlig, hjerteløs Fader, der saaledes kunde sætte sit Barn ud. Men De maa huske paa, at Sømandens Forhold ofte er vanskelige, naar han befinder sig i en fremmed Havn, og en eller anden Ordre, som han straks maa lystre, griber forstyrrende ind i hans Dispositioner.

— Aah nej, det kan jeg saamænd godt forstaa nu, Hr. Kaptajn.

— Det glæder mig, at De siger det. Man har jo Standsfølelse, og man vil gerne prøve paa at undskylde en Kollega.

— Selvfølgelig! svarede Doktoren adspredt.

Kaptajnen syntes ikke at lægge Mærke dertil. Han havde tændt sin Cigar og sad nu velbehagelig lænet tilbage i Sofaen. Medens han kastede den ene vældige Røgsky efter den anden ud i Luften, sagde han:

— Ja, Hr. Doktor, De kan tro, at naar man saadan har været ude et halvt Aars Tid, saa nyder man at komme hjem til sin egen hyggelige Wigwam.

— Vist saa! Har De været langt borte? spurgte Doktoren, mest for at sige noget og ikke være uhøflig. Hans Tanker var langt borte.

— Ja, jeg har været i Vestindien! svarede Kaptajnen. Der hører jeg jo mest hjemme. Men De kan forstaa, at naar man næsten er vokset fast derude, saa er det med underlige Følelser, at man i dette Øjeblik kommer tilbage til gamle Danmark.

— Saa?

— Saa? Ja, det kan De da nok tænke.

At komme hjem midt i alt det Salgsvrøvl, efterat det var blevet forsikret os, at der nu slet ikke mere var Tale om, at vi længere tænkte paa at skille os af med Øerne.

Vi, der holdt af Vestindien, vi var jo meget betænkelige i 1902, da der sidst var Forhandlinger om at sælge; men vi glædede os over, at det ikke blev til noget. Vi syntes ogsaa, at det var smukt, at der var patriotiske Mænd, der traadte til, og som erklærede sig villige til at bringe Ofre for atter at faa vore stærkt forsømte Kolonier paa Fode. Vi drømte allerede om en ny Guldalder, ligesom i de gamle, store Dage.

Og saa ramler det pludselig altsammen i Grus over Hovedet paa os.

Vi, der en Gang stolt pegede paa, at det var *os,* som havde ophævet Negerhandelen, vi sælger nu Negrene i skæppevis til Amerika for en Slump Penge.

Jeg indrømmer, at det er mange Penge, men alligevel. Jeg forstaar ikke det hele, og jeg er glad ved at kunne føre en rigtig lun Passiar med en Mand, der, efter hvad min Datter har fortalt mig, grundigt kender Forholdene baade derude og herhjemme.

Af Kvindfolk faar man aldrig rigtig Besked, hvor rart det ellers kan være at have dem om sig. Saadan noget, det taler to Mandfolk bedst om sammen ved en Whisky.

Med disse Ord gik Kaptajnen hen i et Hjørne af Værelset og tog en Flaske og to Glas frem af et lille Isskab.

Doktor Graa havde helt tabt Humøret. Var det virkelig det, han var inviteret paa. Skulde han nu sidde her og drikke Whisky med den fremmede Kaptajn, medens han diskuterede det vestindiske Spørgsmaal, som i den sidste Tid næsten var begyndt at ækle ham.

Og imens vilde Miss Edwards maaske, for ikke at forstyrre Herrerne i deres politiske Diskussion, helt holde sig borte eller var endog slet ikke hjemme.

Kaptain Edwards, der syntes lidt skuffet over Doktorens Ordknaphed, som han efter Datterens Beskrivelse ikke havde været forberedt paa, havde imidlertid skænket Whisky op i Glassene.

— Nej, tak, Kaptajn! jeg skal ikke have noget, sagde Doktoren næsten mut.

— Aah, hvad er nu det! udbrød Kaptajnen ærgerligt. Saadan et lille Stænk gør godt inden Aftensmaden og giver Appetit. Hvad skal vi ellers forslaa Tiden med, indtil Stella bliver færdig med at gøre Bordet i Stand. Hun var saa ked af, at hun var bleven forsinket, og det maa vi ikke lade hende mærke. Man maa være galant mod Damerne, Doktor!

— Ja, det følger af sig selv, Hr. Kaptajn, sagde Doktoren hastigt, medens han levede op saa pludselig, at Kaptajn Edwards studsede over den Forandring, der foregik med hans Gæst.

— Tak, tak, ikke for meget. Ja, det har De skam Ret i, Kaptajn Edwards, saadan en lille Aperitif er ikke det værste. Skaal! og velkommen hjem. Jeg kan saa godt forstaa Deres Skuffelse, som jeg ogsaa deler, og det skal være mig en Fornøjelse at faa en grundig Passiar med Dem om den Sag, skønt jeg straks maa forberede Dem paa, at der ogsaa er mange Ting, som jeg ikke forstaar et Muk af. Navnlig i de allersidste Dage synes jeg, at dansk Politik er bleven rent ud . . .

Doktoren naaede ikke længere, thi Døren gik op, og Miss Edwards traadte ind. Hun blussede let af Varme og Anstrengelse, thi hun havde aabenbart selv været Husmoder, hvad der klædte hende allerkærest. Doktoren syntes, at der var et næsten malerisk Modsætningsforhold mellem det lyse, tynde Stof i hendes Kjole, og det mere massive Forklæde, som hun endnu bar med ind fra Køkkenet:

— Goddag, Doktor, sagde hun og rakte Haanden frem. Det var pænt af Dem at komme. Ja, De maa undskylde, at jeg ser saadan ud, men her maa man være sin egen Tjenestepige. Det er ikke som ude i Vestindien, hvor man har en Slavinde paa hver Finger.

— Længes De efter dem, Miss Edwards?

— Aah nej, det vil jeg nu for Resten ikke sige. Naar man er derude, saa kan man jo ikke undvære dem, men herhjemme, hvor Klimaet er saa køligt, morer det mig ligefrem at være lidt beskæftiget. Jeg er kun ked af, at jeg har lært saa lidt, fordi jeg har været saa meget med Far i Vestindien. Jeg vil straks forberede Dem paa, at jeg er ikke nogen stor Kok.

— Det skal De ikke tro, Doktor, sagde Kaptajn Edwards, Stella laver saamænd rigtig god Mad, og hun kunde blive en meget god Husmoder. Men hvad det kniber mest med, det er jo at

faa fat i noget. Naar jeg er hjemme, morer det mig altid selv at gaa paa Torvet og gøre Indkøb. Man ved jo bogstavelig talt ikke, hvad man skal bruge Morgenen til i saadan en By som København, hvor de fleste Folk ligger og snuer til op ad Formiddagen.

Men sikken en Forskel der er paa nu og tidligere Tider. Varerne er jo bogstavelig talt ikke til at faa, selv om man staar med Pengene i Haanden. Det er Synd og Skam, og jeg begriber oprigtig talt ikke, hvordan de smaa Husmødre klarer sig. Det maa jo være en Spekulation fra Morgen til Aften over, hvor man skal faa Maden fra.

— Og Kullene til Vinter! indskød Miss Edwards, idet hun tilføjede: Thi det kan jeg forstaa, at uden noget i Kakkelovnen maa her være forfærdeligt i Danmark om Vinteren, ikke mindst for os, der kommer fra Troperne.

— Men Du kommer vist ikke til at være her i Vinter, min Pige. Jeg skal snart afsted igen. Det er altfor gyldne Tider for Dampskibene til at ligge ledige, og denne Gang tager jeg Dig med, hvis Du da ikke er bange.

— Bange! gentog Miss Edwards med et foragteligt Tonefald. Hvad skulde jeg være bange for, Far?

— Naa-aa! der er nu forskellige Ting, som ikke er helt ufarlige i Krigstider. Man kan baade risi-

kere at støde paa en Mine og at blive torpederet. Men det glæder mig at høre, at det ikke gør Indtryk paa Dig, og at Du er parat til at følge med.

— Ja, det kan vi altid tale om senere, Far. Lad os nu foreløbig komme ind og faa lidt Mad. Jeg kan se paa Doktoren, at han er sulten.

Doktoren saa virkelig lidt klein ud. Det var nu imidlertid ikke Sult, der foraarsagede det, men det havde gjort stærkt Indtryk paa ham, at han nu straks igen skulde miste Miss Edwards, netop som han havde glædet sig til, at de oftere skulde have Lejlighed til at være sammen.

Miss Edwards vilde altsaa kun blive et lysende Stjerneskud paa hans Tilværelses ellers lidt mørke Himmel.

Imidlertid gik man til Bords, og medens man spiste blev der talt livligt om alle Øjeblikkets Spørgsmaal, først og sidst naturligvis om Krigen og de mærkelige Forhold, den havde skabt for den danske Skibsfart.

Historien om Guldbillerne blev derimod slet ikke berørt, før man igen sad inde i Kaptajnens egen Kahyt, medens Miss Edwards var gaaet ud i Køkkenet for at lave Kaffe.

Det var efter en længere Pavse, at Kaptajn Edwards pludselig sagde:

— Jeg prøvede før paa i al Almindelighed at undskylde min Kollega, der ulejligede Dem med sit

Barn, Doktor Graa. De tog det saa pænt, at jeg synes, at De har Krav paa at kende hele Sagens Sammenhæng.

— Men kan De da fortælle mig den, Kaptajn.

— Ja, saa nogenlunde. Jeg har allerede ved en tidligere Lejlighed rent tilfældig meddelt min Datter den, og det var derfor, at hun straks interesserede sig saa levende for den Guldbille, De bærer ved Deres Urkæde.

— Kender De da den paagældende Kaptajn.

— Ja, og jeg kender ogsaa Historien af hans egen Mund. Det er en Bekræftelse paa, hvad man ofte erfarer som Sømand: Verden er egentlig meget lille. Nu skal jeg give Dem en ganske kort Beretning, medens Stella er ude. Det er mig altid ubehageligt at fortælle en Historie, naar der er nogen til Stede, der har hørt den før. Jeg vil helst have opmærksomme Tilhørere.

— De kan i hvert Fald ikke faa nogen, der er mere opmærksom, end jeg, Kaptajn Edwards.

— Nej, det kan jeg næsten tænke mig, sagde Kaptajn Edwards med et Smil, og derfor glæder jeg mig ogsaa ligefrem til at spinde Dem denne lille Ende.

— De maa endelig spinde den saa langt ud som muligt, Hr. Kaptajn.

— Ja, nu faar vi se! Den paagældende Kaptajn hed, hed, øh—øh, — James Wilson. Han havde

faret paa Søen lige fra sine ganske unge Dage, han havde været en forvoven Rad, der var godt lidt mellem Kammeraterne, og som gjorde stor Lykke hos Damerne. Han havde derfor ogsaa haft mange galante Eventyr, som undertiden havde skaffet ham Vanskeligheder i de Havne, han besøgte.

Men midt i alle disse Smaaforelskelser kom saa pludselig den store Kærlighed.

Under et længere Ophold i Havanna forelskede han sig lidenskabeligt i en ung, smuk spansk Kreolerinde, som han havde truffet paa et Bal, der i en skøn Tropenat med blanke Stjerner blev holdt ombord paa en Orlogsmand, der havde ankret op paa Reden.

Den blændende Dejlighed var meget malerisk klædt i disse lyse, tynde, diskrete og dog stærktfarvede Stoffer, i hvilke Vestindianerinden forstaar at smægte hen som en skøn Pragtblomst, der faar alle Insekter til at summe af Forelskelse.

Dette Billede passede i særlig Grad paa den skønne Kreolerinde, der havde gjort det af med Kaptajn Wilson, thi hele hendes Robe var oversyet med veritable Guldbiller, medens hun bar to Ørenringe i kunstig Forarbejdelse svarende til den ejendommelige Kjolebesætning.

Disse Guldbiller vedblev for Kaptajn Wilson at staa med et ejendommeligt mystisk Skær over sig

gennem hele hans Liv. Der var Drama, Effekt eller Katastrofe overalt, hvor de dukkede frem paa hans Vej.

Allerede den første Aften, da han var paa Ballet ombord med Kreolerinden, kom de til at spille en Rolle for ham. Hun fortalte, at der i hendes Familie knyttede sig mange Sagn til Smykket, som havde været i talrige Generationers Eje. Et af dem gik ud paa, at selv om man skilte Billerne fra hinanden ved den halve Jord, saa fandt de alligevel altid tilbage for at forene sig under Palmer!

Det gjorde da et dybt Indtryk paa Kaptajn Wilson, da den skønne Kreolerinde ud paa Natten, efter at Champagnen havde flydt i Strømme, kom hen til ham og samtidig med sin Kotillonssløjfe fæstede den ene af Guldbillerne paa hans Bryst.

Da han den næste Morgen vaagnede og med Forundring betragtede det lille, straalende Insekt, følte han straks, at han var under dets magisk dragende Indflydelse. De to Guldbiller vilde sammen, og derfor maatte de to Mennesker, der bar Billerne ogsaa søge hinandens Selskab.

Ofte i sene Nattetimer mødtes Kaptajnen derfor med sin skønne tilbedte til hemmelige Stævnemøder med hede Kærlighedserklæringer. Men der var intet Haab for deres fælles Fremtid, thi Kaptajnen havde kun sin beskedne Løn, medens hans udkaarnes Fader var en rig Plantageejer,

der var fast besluttet paa, at hans Datter i Kraft af sin Skønhed og Rigdom skulde gøre et stort og fint Parti.

Under disse Forhold var der intet andet Middel tilbage end en romantisk Bortførelse, og den fandt Sted efter de bedste, dramatiske Mønstre.

Ved Nattetid flygtede den unge Dame fra sin Faders Plantage, blev optaget af nogle ventende Sømænd og ført ombord paa Kaptajn Wilsons Skib, der sejlede bort med hende til St. Thomas, hvor Brylluppet stod.

Guldbillerne havde atter fundet hinanden!

I et Par Aar sejlede Kaptajn Wilson og hans Hustru sammen. Deres Ægteskab var lykkeligt og det blev endnu lykkeligere, da de fik en lille Pige, som de begge forgudede.

Den gamle Plantageejer blev underrettet om den glædelige Begivenhed; men han var uforsonlig. Han vilde ikke vide noget af sin Datter, som han havde erklæret arveløs, eller af hendes Barn, som han ikke betragtede som legitimt.

Saa skete det, at Mrs. Wilson pludselig blev angrebet af Klimatfeber og døde i Løbet af nogle faa Dage. Medens Matroserne stod med blottede Hoveder, blev hendes Lig sænket ned paa Bunden af det store, dybe, stille Ocean.

En Enkemand føler sig altid hjælpeløs, naar han efter Hustruens Død sidder alene tilbage

med et lille Barn, ikke mindst, naar det er en Pige.

Men Søfolk er naive. De er som Regel store Børn selv, og de føler sig dragne med Børn. Og saadan skete det da ogsaa, at Besætningen paa Kaptajn Wilsons Skib formelig slog Kres om Chefens lille Datter, til hvem de alle betragtede sig som staaende i en Art Fadderforhold.

Men Børn vil ikke skære alle over en Kam, selv om de i lige Grad appellerer til deres Kærlighed. De har en medfødt Trang til at udsøge sig Favoritter. Og saaledes gik det ogsaa med Kaptajn Wilsons lille Datter. Hun havde kigget sig en særlig Yndling ud. Det var en stor, jovial, gemytlig Sømand, som mellem Kammeraterne gik under Navnet „Grand Danois", et Navn, der iøvrigt — som alle Kammeratnavne — dækkede godt over hans Karakteregenskaber.

„Grand Danois" blev efterhaanden den lille Piges egentlige Goldamme, der fulgte alle hendes Fjed og passede paa hende som en stor, trofast, dansk Hund.

Under disse Forhold naaede Kaptajn Wilsons Skib til St. Thomas.

En Eftermiddag medens det laa i Havnen, kom en vestindisk Soldat ombord. Han tiggede og bad Kaptajnen om at tage ham med, men denne vilde intet have med Desertøren at bestille og afviste

ham kort. Soldaten fik alligevel Lejlighed til at gemme sig ombord; men han blev opdaget af de visiterende Soldater netop i det Øjeblik, da Kaptajn Wilsons Skib skulde forlade St. Thomas' Havn. Kaptajnen selv fik Ordre til at blive liggende, indtil hans Forhold til Desertøren var bleven undersøgt.

Den Dag, da Desertøren saa havde faaet sine Stokkeprygl, kom „Grand Danois", som flere Gange havde været i Forhør, hæsblæsende ombord. Han fortalte, at den vestindiske Soldat, med hvem han var bleven konfronteret, havde tilstaaet, at han ikke var nogen almindelig Desertør, der blot ønskede at unddrage sig sin Værnepligt. Naar han havde søgt Tilflugt netop ombord paa Kaptajn Wilsons Skib, saa havde det sin ganske særlige Grund: En meget fin Herre var kommen til ham og havde gjort ham et ejendommeligt, men fristende Tilbud. Efter i nogen Tid at have frittet ham ud og derigennem erfaret, at Soldaten var ked af at være i vestindisk Tjeneste, havde han spurgt ham, hvorfor han da ikke deserterede. Hertil havde Soldaten svaret, at han ikke vidste, hvad han skulde gøre, naar han — efter at Deserteringen var lykkedes — stod uden Penge i et fremmed Land.

Er det ikke andet, der er i Vejen, sagde den Fremmede, der havde været flot med at skænke

Rom i Boden for at faa Soldaten til at snakke. Det skal vi nok komme over. Hør nu godt efter. Derhenne i Havnen ligger et Skib, der føres af Kaptajn James Wilson. Han skal være en flink og medgørlig Mand. Prøv at komme ombord hos ham. Han sejler imorgen tidlig til Havanna. Naar De saa er kommet ombord, og De først er ude af St. Thomas' Havn, saa vil De sikkert faa Lov til at færdes rundt om paa Skibet. Ombord paa det er der en lille Pige, som nok kommer i Leg med Dem. Hende skal De se Deres Snit til under Udladningen i Havanna at faa fat i og saa bringe hende til mig efter en Adresse, som jeg skal opgive Dem.

Soldaten, som endnu havde lidt Skam i Livet, gjorde den Indvending, at det dog vilde være utaknemmeligt af ham, hvis Kaptajnen gav ham Tilhold ombord saa at prøve paa at stjæle hans Barn fra ham; men den Fremmede svarede:

— Jeg giver Dem mit Æresord paa, at det kun er til Barnets Bedste.

Herefter var Soldaten gaaet ind paa at gøre Forsøget, som imidlertid mislykkedes. Han blev paagrebet og fik sine Klø.

— Og dem havde han ærlig fortjent! sluttede „Grand Danois" sin Beretning.

Doktor Graa, der spændt havde lyttet til Kaptajnens Beretning, saa foran sig det blege Ansigt

af Soldaten, som fik sine Stokkeprygl. Men han var lige ved at give „Grand Danois“ Ret. Hvis Anslaget var lykkedes, saa havde han aldrig faaet Glæde af sin „little Mary“.

— Men hvad skete der saa videre? spurgte Doktoren.

— Ja, De begriber jo nok, at Kaptajn Wilson blev meget altereret. Han forstod straks Sagens Sammenhæng. Den gamle Plantageejer, der havde erfaret sin Datters Død, vilde nu have sit Barnebarn, som han ikke tidligere havde villet vide noget af, men som han rimeligvis pludselig havde faaet Kærlighed til under Indtrykket af det sørgelige Budskab.

Plantageejeren var en mægtig Mand, og naar han havde sat sig noget for, vilde det være en let Sag for ham at sætte det igennem ved Hjælp af sine Penge. Gik Kaptajn Wilson derfor med Barnet til Havanna, vilde der være al mulig Udsigt til, at han paa en eller anden Maade vilde blive overlistet og Barnet vilde blive taget fra ham. Det gjaldt altsaa om at sætte Barnerøverne paa et falsk Spor, og det vilde bedst kunne ske ved, at den Lille blev tilbage paa St. Thomas, indtil Kaptajn Wilson kom igen. Men hvorledes skulde dette ske, og hos hvem skulde Kaptajnen sætte Barnet i Pleje?

„Grand Danois“, der var meget optaget af den

hele Affære, havde imidlertid ogsaa berettet, at den danske Læge, der havde overværet Soldatens Eksekution, til flere Sider havde udtalt sig om det barbariske i, at Danmark anvendte Pryglestraf overfor sine Soldater. Da Kaptajn Wilson hørte dette, forstod han at Doktoren maatte være en humant tænkende Mand, og han besluttede, at han vilde lade „Grand Danois" bringe Barnet til Doktorens Villa.

Saadan skete det da, og Resten af Historien kender De bedre end jeg, Doktor.

Naar Kaptajnen gav Barnet den ene af Guldbillerne om Halsen, saa var det ikke blot, fordi det var en nem Maade at skaffe en Tilbageleveringskontrol, men ogsaa, fordi han huskede paa den Familietradition, der knyttede sig til Smykket, og som gik ud paa, at Guldbillerne altid søgte hen mod hinanden for at mødes under Palmer. Naar han altsaa havde den ene Guldbille i sit Eje, og Datteren bar den anden, saa var der forøget Sikkerhed for, at han vilde faa Barnet igen netop i Vestindien. Det var ham imidlertid en stor Skuffelse, at Doktoren ved Afleveringen af Barnet beholdt Guldbillen. Jeg ved, at han tidt og mange Gange har tænkt paa, om han nogensinde skulde opleve, at den atter søgte tilbage til sin Mage.

Og nu ser jeg den pludselig ved Deres Urkæde. Den synes altsaa virkelig at være paa Vej

mod sit Maal, og jeg tillader mig i hvert Fald med Deres Indvilligelse at underrette ham om mit interessante Fund.

— Med største Fornøjelse! Intet skulde være kærere end at træffe Kaptajn Wilson og — „little Mary", der jo nu maa være en voksen Dame. Tror De, at der er nogen Mulighed for, at han ved Lejlighed kommer til København?

— Maaske hurtigere end De aner, kære Doktor! sagde Kaptajnen gemytligt med et Blink i Øjet.

VI

Aftenen var fløjet saa hastigt for Doktoren, at han først ved Kaptajn Edwards' lidt demonstrative Seen paa Uret blev gjort opmærksom paa, at det var Tid til Opbrud.

Miss Edwards fulgte ham ud i Entreen og hjalp ham Tøjet paa. Medens de stod derude, sagde hun pludselig:

— Jeg er saa interesseret i den Historie. Giv mig den Guldbille, Doktor.

Aldrig havde Guldbillen været Doktor Graa kærere end i dette Øjeblik, alligevel løsnede han den straks fra Kæden, rakte den til Miss Edwards og spurgte:

— Hvad vil De gøre med den?

— Jeg vil lade den opfylde sin Mission og vende tilbage til „little Mary".

— Intet er rimeligere! svarede Doktoren.

— Tak, det var pænt af Dem. Jeg ved, at hun vil blive henrykt, og jeg skal nok holde Dem à jour med, hvorledes Sagen udvikler sig. Men da De nu har været saa elskværdig at give mig den Guldbille, saa vil jeg ogsaa give Dem en lille Ting til Gengæld.

Doktor Graa saa spændt paa Miss Edwards, der syntes at more sig over hans Forbavselse. Saa sagde hun:

— Man er saa tilbøjelig til at paastaa, at det er os Kvinder, der er mest nysgerrige. Nu vil jeg sætte Dem paa en Prøve, Doktor.

Med disse Ord tog Miss Edwards en lille, rød Æske frem og rakte den til Doktor Graa, idet hun sagde:

— De maa ikke aabne den, før De kommer hjem. Lover De mig det?

— Det lover jeg Dem, Frøken! svarede Doktoren og tog med et Buk mod Gaven.

Saa lukkede Miss Edwards ham ud med et: Godnat, kom snart igen!

Da Doktoren var naaet ned paa Gaden, følte han sig fuldstændig fortumlet, han var stærkt grebet af det gamle Guldbillemysterium, der nu helt havde omhyllet ham med sit Spind. Hvem var

denne Kaptajn Wilson, hvorfra kendte Kaptajn Edwards hans Historie saa nøje i alle Detailler; hvem var „little Mary", og i hvad Forhold stod Miss Edwards til hende? Hvad var der i den lille, røde Æske? Under disse Spekulationer var Doktor Graa naaet hen til Sporvognens Stoppested paa Kongens Nytorv.

Det var sidste Vogn, og den var tæt besat.

Doktor Graa sad i et Hjørne. Han var fuldstændig borte i sine Drømmerier. Det Indtryk, Miss Edwards havde gjort paa ham, vilde ikke fortage sig.

Aldrig havde han troet, at en Kvinde skulde komme til at beskæftige hans Tanker saa fuldstændigt. Stadig syntes han at høre hendes Stemme, og at mærke hendes Øjne hvile paa sig snart med Nysgerrighed, snart med Sympati, der næsten havde haft en erotisk Karakter, medens han berettede om Eventyret med Guldbillerne.

Og hvad var nu Meningen med dette sidste Paafund? Han havde fortalt Miss Edwards, at den Guldbille, der blev overbragt ved Afhentningen af Barnet, havde ligget i en rød Æske, og nu havde hun selv givet ham en saadan Æske, med det udtrykkelige Paabud, at han ikke maatte aabne den, før han kom hjem.

Hvad kunde der være i den Æske? Doktor Graa følte en kriblende Lyst til at aabne den alle-

rede nu. Han saa sig om i Sporvognen, næsten som en Tyv. Der var ingen, der bekymrede sig om ham. De fleste sad og halvsov med nikkende Hoveder. Der var ikke Fare for, at Miss Edwards skulde blive underrettet om, at han ikke havde kunnet bekæmpe sin Nysgerrighed. Dog nej! det var uværdigt for et Mandfolk, naar man havde givet sit Ord.

Vognen standsede ved Charlottenlund, og Konduktøren meddelte, at den ikke gik videre.

Doktor Graa tørnede ud paa Vejen. Vejret var højt, lyst og klart. Det var rigtigt til at spadsere i. Doktoren skridtede godt ud. Alt som han nærmede sig sin Villa steg hans Spænding og Nysgerrighed, saa at han til Tider næsten ikke kunde bekæmpe den.

Men han holdt sig. Næppe var han imidlertid kommet ind i sit Arbejdsværelse, før han styrtede hen til sit Skrivebord, drejede op for det elektriske Lys, aabnede Æsken og holdt den ind under Skinnet.

Længe blev han staaende og stirrede forbavset, som vilde han ikke tro sine egne Øjne: I Æsken laa den anden Guldbille!

Doktor Graa kunde slet ikke sove den Nat. Først sad han længe og stirrede hen for sig, saa tog han atter sit Overtøj paa og løb ud i den kolde, friske, stjerneklare Nat.

Hans Tanker kunde ikke finde Hvile. Der var kun een Løsning: Kaptajn Edwards og Kaptajn Wilson var en og samme Person, og Miss Stella Edwards, den skønne Kreolerinde, til hvem han mærkede, at han allerede halvvejs havde tabt sit Hjerte, hun var identisk med „little Mary", til hvem hun selv havde bedt om Guldbillen, hvis Historie hun nu kendte.

Alt dette var saa simpelt og lige til, selv om det for Doktor Graa rummede noget af et Eventyr.

Men det, der videre var sket, det var ikke saa helt nemt at rede ud fra hinanden. Naar Miss Edwards var i Besiddelse af den ene af Guldbillerne, hvorfor havde hun da ikke uden videre vist ham den, modtaget hans Tak for det, som han havde gjort for hende i god Tro, medens hun var lille og derefter affordret ham den anden Guldbille som sin Ret. Hvad skulde alt dette hemmelighedsfulde Arrangement til?

Medens Doktor Graa spekulerede videre, kom han i Tanker om den Familielegende, der efter Kaptajnens egen Beretning skulde knytte sig til Guldbillerne. De havde Evne til at finde hinanden igen, selv om de var skilt ved den halve Jord, men det skulde være — under Palmer!

I et Strejf havde de efter lang Adskillelse mødt hinanden et kort Øjeblik under den danske Septembers kølige Sol, og de havde hilst paa hin-

anden i Forbigaaende. Men for rigtigt at finde hinanden maatte de gense hinanden under Palmer.

Saadan hed det sig jo udtrykkeligt i Familielegenden.

Hvad havde Miss Edwards tænkt ved, at hun atter havde skilt Guldbillerne? Det havde selvfølgelig kun været hendes Mening paa den ene Side at tilkendegive ham paa en fin Maade, at det var hende, som han i sin Tid havde taget sig af og paa den anden Side ikke at vise sig utaknemmelig, men kun yderligere opmærksom ved at give ham sin egen Guldbille i Stedet for hans.

Ja, saadan var det, andet og mere turde han ikke lægge i det, hvor mange søde Forhaabninger, der end forsigtigt spørgende stak Hovedet frem. Doktoren huskede saaledes, hvorledes Miss Edwards selv havde fremhævet, at Kreolerinderne havde en stærkt udviklet Taknemmelighedsfølelse overfor dem, der uden Bagtanke havde gjort dem godt.

Nej, nej, saadan noget turde han ikke vente og haabe; der var jo ogsaa for megen Aldersforskel imellem dem. Skønt han var dog selv en endnu ung Mand i sin allerbedste Alder, kun i Slutningen af Trediverne og med lidt Formue i Ryggen. Men alligevel — nej! nej! det var haabløst at tænke paa.

Og dog kunde Doktoren ikke lade være. Det

huggede og hamrede i Hovedet paa ham, da han endelig naaede hjem helt ud paa Morgenstunden, og det var ham umuligt at falde i Søvn.

Der gik to Dage fulde af mange Spekulationer, inden han igen vovede at ringe paa hos Kaptajn Edwards, som denne Gang modtog ham meget jovialt, idet han gemytligt slog ham paa Skulderen og sagde:

— Ja, nu har De jo forstaaet, Doktor, hvorledes det hele hænger sammen. Jeg haaber, at De ikke er vred paa mig, og at De vil modtage min Datters og min hjerteligste Tak for, hvad De har gjort for os. Foreløbig maa De nøjes med min Tak, thi min Datter er ikke hjemme. Hun er henne i det Pensionat i Hovedvagtsgade, i hvilket hun har boet for ikke at have det altfor trist og ensomt, mens jeg var borte. Og bag efter skal hun ud hos Grosserer Holms, og Gud ved hvor, saa jeg faar hende vist kun lidt at se. De ved, det er ikke saadan, naar en ung Dame skal gøre Rejseindkøb og Afskedsvisitter paa samme Gang.

— Rejseindkøb og Afskedsvisitter! gentog Doktor Graa næsten forskrækket.

— Ja, min gode Doktor. Denne Gang er det bleven Alvor. Allerede om en Uge skal jeg afsted igen, man maa jo benytte Chancerne i disse Tider, og Stella følger med.

— Og hvor gaar Rejsen hen, Hr. Kaptajn.

— Først til New-York og derfra til St. Thomas, som Stella gerne vil se en Gang endnu, inden de stryger Danebrog.

Doktor Graa blev ganske tavs og tog hurtig Afsked.

Hos Kaptajnen blev der imidlertid travlt i den nærmeste Uge, og da den var forbi, stod der en Dag ude i Frihavnen et Selskab og svingede med Hattene og viftede med Lommetørklæderne til Afsked.

Det var Miss Stella Edwards, der fulgte sin Fader ud paa de lange Rejser, saaledes som hun havde gjort det saa ofte før lige fra Barn, ombord paa hans Skib „Codan".

Da det var forsvundet langt borte, efter at man endnu en lang Tid havde kunnet skimte Miss Edwards paa Kommandobroen med Favnen fuld af Blomster, opløste det lille Selskab sig.

Grosserer Holm og Doktor Graa fulgtes ad sammen, og den gamle Grosserer sagde:

— Jeg vil komme til at savne Miss Edwards meget, navnlig nu, da Dagene bliver lange og mørke. Det var ligesom der var opsparet Sol i hende.

Og saadan følte Doktor Graa det ogsaa, men endnu langt stærkere, medens han drev rundt i de gule Efteraarsskove, hvor Naturen nu døde Blad for Blad.

I Begyndelsen syntes hans Humør at være meget sort. Han drev alene omkring ude i Skovene, og naar han kom hjem, kunde han ikke sove. Uroligt laa han og kastede sig frem og tilbage paa sit Leje, indtil han stod op, tændte det elektriske Lys og gav sig til at vandre op og ned ad Gulvet, snart i det ene, snart i det andet Værelse. Thi han fandt intet blivende Sted, og overalt forekom det ham, at der var saa tomt, trist og ensomt.

Naar Dagen brød frem, prøvede han paa at optage sit Arbejde og at kaste sig over Studierne, saadan som han havde gjort det ude i Vestindien, da Tomhedsfølelsen kom over ham, efterat han havde mistet sin „little Mary". Men det var ham umuligt at holde Tankerne sammen. Stadig var der et Ansigt, der stirrede ham i Møde overalt paa Bøgernes Blade, stadig var der kun een Idé, der ligesom hypnotisk beherskede ham.

Saa aabnede han sin Skrivebordsskuffe og tog en lille, rød Æske frem. Han lukkede den op og stirrede paa den straalende Guldbille, der laa i den; og medens han betragtede den, mindedes han Ord for Ord den Fortælling, som han havde hørt af Kaptajn Edwards om det ejendommelige Smykkes Legende.

Doktor Graa vedblev at sidde og stirre paa Guldbillen, og han gentog ligesom mekanisk Gang paa Gang:

— Under Palmer! Under Palmer!

Tilsidst var det, som om disse Ord, der stadig vendte tilbage i hans Hjerne, fødte en bestemt Tanke i den. Han rejste sig og begyndte atter sin Vandring, men den havde forandret Karakter. Den var ikke længere en maalløs Flakken fra det ene Værelse til det andet, den syntes snarere at være en Jagt paa en Idé, som han bevidst forfulgte.

Saa pludselig en Dag var det, som om der var foregaaet en fuldstændig Forvandling med ham. Han var glad og oprømt, og han fik forfærdeligt travlt som en Mand, der endelig havde fattet et Forsæt, som han skynder sig med at realisere af Frygt for, at han atter skal opgive det.

Doktor Graa begyndte at styrte rundt i København for at gøre Indkøb. Hver Dag kom han hjem fra København med hele Pakker, som han aabnede, naar han vendte tilbage om Aftenen. Han kunde være saa glad som et Barn, medens han nynnende gik op og ned ad Gulvet, men hvad der var det ejendommeligste, var, at disse Ting slet ikke syntes at passe for et Mandfolk endsige for en Ungkarl. Snarere syntes det at være Opmærksomheder mod en Kvinde, men der var ingen Kvinder i Doktor Graas Omgivelser andre end Grosserer Holms gamle Husholderske, og til hende kunde de antagelig ikke være bestemte.

Og dog! En skønne Formiddag dukkede Doktor

Graa pludseligt op ovre i Grosserer Holms Villa med en Buket saa stor som en Friers.

Det var en Søndag, og der blev almindelig Forbavselse, medens Doktor Graa galant kurtiserende gav den fuldstændigt overvældede Husbestyrerinde Blomsterne med de Ord:

— Kære Frøken! Maa jeg overrække Dem denne lille Opmærksomhed inden min Afrejse, som Tak for den Elskværdighed, jeg stadig har mødt her i Huset.

— Inden Deres Afrejse! gentog Konsulen og hans Husbestyrerinde i Kor.

— Ja!

— Men hvor vil De da hen, kære Doktor?

— Til Vestindien! Jeg vil ud for at se det gamle Land endnu en Gang, inden de stryger Danebrog.

— Jeg forstaar Deres Tanke, Doktor, sagde Konsulen og nikkede hen for sig. Det var netop den samme, der greb mig, da vi i sin Tid var ved at sælge. Jeg havde en Følelse af, at man netop i Adskillelsens Øjeblik maatte kunne føre noget med sig hjem.

— Ja, det er akkurat det samme, jeg tænker, svarede Doktor Graa.

Saa tilbragte man en gemytlig sidste Aften sammen, og et Par Dage senere gik Doktor Graa ombord paa „Frederik den ottende", parat til at rejse til New-York for derfra at gaa videre til Vestindien.

Atter stod han en Søndag Morgen paa Dækket for, ligesom for Aar tilbage at glide ind mod St. Thomas' Havn med det lille Fort og de lave Hustage.

Mange Minder steg op hos ham fra de gamle Dage, men tillige nye Haab, der imidlertid straks blev slaaet ned, da han satte Foden paa Land.

Paa hans Forespørgsel meddeltes det ham nemlig, at der ikke var indgaaet noget dansk Skib, der hed „Codan", og at der heller ikke havde været noget saadant i Havnen i den sidste Tid.

For Doktor Graa var der altsaa ikke andet at gøre end at vente.

Og Ventetiden blev lang.

Doktoren benyttede den til at se sig om paa Øen for at genopfriske gamle Minder.

Men Gensynet skuffede ham. Paa saa mange Maader var det ikke ublandet behageligt.

Rent bortset fra at en Orkan var faret hen over Øen og havde gjort stor Ravage og Ødelæggelse, var der saa mange Ting, der var undergaaet en saa gennemgribende Forvandling, at han slet ikke kendte dem igen.

Først og fremmest Befolkningen, særlig den sorte.

I gamle Dage havde den gennemgaaende været ret velvilligt stemt overfor Danmark. Nu havde dette Forhold forandet sig særlig blandt de yngre. De havde faaet en Mængde nye Ord, som Doktor

Graa slet ikke kendte fra sit tidligere Ophold, og som han heller ikke havde Indtrykket af var deres egne.

Det var Ord om, hvilken stor og glimrende Fremtid, der forestod Negerne, dersom de kun kunde faa Lov til at lægge sig ind under det mægtige Amerikas beskyttende Vinge.

Der var dog gamle Negere som rystede betænkeligt paa deres graa og skaldede Hoveder, medens de sagde:

— Danskerne behandlede os alligevel altid som Mennesker; Amerikanerne vil aldrig behandle os som andet end Negere. Den Dag, da St. Thomas skilles fra Danmark, har sort Mand trykket den sidste hvide Haand!

For Doktor Graa begyndte Ventetiden at blive lang og trist.

Saa fik han pludselig en Eftermiddag, da han netop var begyndt at forberede sig paa Opbrud, den overraskende og glade Efterretning:

— Den danske Damper „Codan", Kaptajn Edwards, er indgaaet i St. Thomas' Havn.

Da den første Glæde havde fortaget sig, begyndte Doktor Graa imidlertid at spekulere over det vigtige Problem: Hvorledes skulde han gribe Sagen an?

Det havde været ham en Skuffelse, at „Codan" ikke allerede havde ligget i Havnen ved hans An-

komst, og han havde derfor heller ikke faaet Ro og Lejlighed til at udkaste en Slagplan.

Nu gjaldt det om at benytte Chancen og ikke forspilde den gunstige Lejlighed.

Natten igennem laa Doktor Graa og spekulerede.

Da Morgenen oprandt, og Kaptajn Edwards stod ombord paa sit Skib og inspicerede Indladningen og Udladningen, saa han inde paa Land en Negerdreng, der gik spejdende frem og tilbage paa Kajen. Det var aabenbart, at Fyren havde et Ærinde, og han vinkede derfor ad ham.

Den lille Sorte kom ombord, og efterat han forsigtigt havde forhørt sig om Kaptajnens Navn, lyste det op med et stort Kridtsmil i hans Kulansigt, og han sagde:

— Det var dejligt, jeg traf Dem, Kaptajn, for jeg har et Brev til Dem, og jeg skulde have Svar tilbage.

— Saa—aa? Kom med det! svarede Kaptajn Edwards og rakte Haanden frem.

Brevet var meget sirligt, og Kaptajnen vendte og drejede det et Par Gange mellem Fingrene, medens han halvhøjt mumlede: Det ser ikke ud til at være noget, der har med Forretning at bestille:

Endelig besluttede han sig til at bryde Konvolutten, og hans Ansigt antog et meget forbavset, næsten stupidt Udtryk, medens han læste:

Hr. Kaptajn Edwards!

Vil De udlevere Deres Datter til den, der overbringer Dem den Guldbille, som hun bar om Halsen, da De første Gang betroede hende til ham, og vil De ogsaa i Fremtiden betro hende til hans Omsorg og Varetægt?

Kaptajn Edwards læste Brevet igennem endnu en Gang, saa udbrød han med Humør:

— Død og Pine! Det er ikke noget, som jeg saadan kan svare paa uden videre. Det maa jeg først tale med min Datter om. Vent lidt her, min lille Ven, saa skal jeg komme tilbage med Svaret om et Par Minutter.

Negerdrengen nikkede og satte sig paa en Kasse, medens han gnaskede paa en Banan. Han var meget tilfreds med Udfaldet af sin Mission, thi undertiden kunde det ske, at han fik et Spark i Stedet for Svar, naar han havde Ærinde til de hvide Sømænd.

Der gik et Kvarters Tid, Negerdrengen begyndte allerede at spekulere over, om han ikke var bleven glemt. Saa dukkede Kaptajnen imidlertid pludseligt op. I Haanden havde han et Visitkort, paa hvilket der var skrevet noget. Hvad det var, forstod den lille Sorte ikke, men det var ham ogsaa ligegyldigt. Han forstod kun, at han nu havde faaet udrettet sit Ærinde, og at han vilde faa de 50 Cent,

som den hvide Mand havde lovet ham, hvis han kom tilbage med Svar.

Doktor Graa havde i en passende Afstand iagttaget Begivenhedernes Udvikling. Fra det Øjeblik, da han havde set Kaptajn Edwards modtage Negerdrengens Brev og derefter forsvinde ned i Kahytten, var hans Utaalmodighed steget til Feber. Det var aabenbart, at Kaptajnen var gaaet ned for at konferere med sin Datter om det Brev, han havde modtaget. Han havde altsaa ikke straks paa Forhaand villet afvise den Anmodning, som Doktor Graa havde stillet ham.

Denne forstod imidlertid slet ikke, hvorfra han havde faaet Mod til at foretage dette Skridt. Det var jo Vanvid af ham at tro, at den skønne Kvinde, som man endogsaa havde givet Tilnavnet „Vestindiens Perle", skulde ville gaa ind paa et Ægteskab med ham, selv om hun ogsaa følte en vis Taknemmelighed paa Grund af, hvad han havde gjort for hende, medens hun var lille.

Kærlighed vokser ikke af Taknemmelighed, den skuer ikke reflekterende tilbage, men higende og utaalmodigt fremad.

Doktor Graa blev mere og mere nervøs og usikker, medens han i Spænding spejdede over mod Skibet. Nu dukkede Kaptajn Edwards op med et Brev i Haanden. Doktor Graas Hjerte bankede heftigt, og han havde mest Lyst til at løbe fra det

hele uden at afvente sin Skæbne, men han betvang sig dog og blev staaende, indtil Negerdrengen naaede tilbage til ham og overrakte ham Brevet.

I nogen Tid blev han staaende ubeslutsom med Brevet i Haanden, medens Drengen spændt stirrede op paa ham i Frygt for, at han skulde blive snydt for sine 50 Cent. Saa besluttede han sig dog endelig til at aabne Konvolutten. Den indeholdt et Visitkort, paa hvilket der var skrevet nogle Ord.

Da Doktor Graa havde læst dem, gjorde han formelig et Hop i Luften, saa tog han med to Fingre ned i Vestelommen og trak en hel, blank Dollar op, som han gav Negerdrengen med et Nik, hvorefter denne stak af med den med et Hastværk, som var han bange for, at den hvide Mand skulde fortryde sin Flothed.

Det gjorde han nu ganske vist ikke, derimod var det, som om den Glæde, der straks havde grebet ham, lidt efter lidt kølnedes.

Paa Visitkortet stod kun:

Mød om en Time i Anlæget! og nedenunder fandtes det Stillads i Stormvejr, som Doktor Graa allerede havde gjort Bekendtskab med den første Gang, da „little Mary" blev betroet til hans Varetægt.

I den Spænding, i hvilken Doktor Graa havde befundet sig, medens han endnu frygtede en ren og skær Afvisning, havde Ordene forekommet ham saa lovende og løfterige.

Men naar han nu læste dem roligt og eftertænksomt igennem, saa sagde de jo egentlig slet intet udover, at han om en Time skulde faa Besked. Men i hvad Retning vilde den Besked gaa. Det kunde jo godt være, at Kaptajn Edwards havde bestemt sig for en mundtlig Sammenkomst, netop fordi han mødte med et Afslag, som han ønskede at give en saa lempelig Form som muligt. Ja, det var jo endogsaa det rimeligste! Herefter sank Doktor Graas Mod atter Tomme for Tomme, medens han rastløs spadserede frem og tilbage under Plantagens Palmer og fra Tid til anden utaalmodigt saa paa sit Uhr.

Den Time syntes aldrig at ville blive forbi.

Saa opdagede han pludseligt for Enden af Alléen Kaptajn Edwards, der kom anstigende i stiveste Puds, med sin Datter under Armen.

Doktor Graa ilede dem hurtigt i Møde med Hatten i Haanden.

Kaptajn Edwards, der var iført Uniform, gjorde stram Honnør og sagde:

— Hr. Doktor! Først og fremmest maa jeg udtrykke min Glæde over at møde Dem som Landsmand her paa denne Plet Jord, som endnu er et Stykke af Danmark, over hvilket vort gamle Flag stadigt vajer.

Dernæst har jeg at svare Dem paa det Spørgsmaal, som De har rettet til mig, om jeg vil udle-

vere min Datter til den, der overbringer mig den Guldbille, som hun bar om Halsen den Gang, da jeg først betroede hende til ham.

Hertil vil jeg svare: Ja! med Tilføjelse af, at De har vist saa stor Omsorg og Kærlighedsfuldhed overfor hende, medens De endnu ikke vidste hvem hun var, at jeg ikke tager i Betænkning ogsaa i Fremtiden at betro hende til den Mands Omsorg og Varetægt, der nu kender hende, og som har følt sig saa stærkt tiltrukket af hende, at han har rejst en halv Gang rundt om Jorden for at opsøge hende.

Med disse Ord lagde Kaptajn Edwards sin Datters Haand i Doktor Graas, idet han tilføjede med et jovialt Smil:

— Naar jeg nu giver Dem min Datter, Doktor, saa gør jeg det ikke af egen Magtfuldkommenhed, Jeg har forinden talt med Stella, og hun har givet sit Samtykke. Jeg misunder Dem paa en Maade, kære Doktor, at De slipper saa nemt fra det, thi jeg husker nok selv, hvor vanskeligt det har været at faa sagt det Ord, der brænder en paa Læberne.

Men nu vil jeg ikke blande mig mere i den Sag. Jeg gaar tilbage til mit Skib, og om en Time er der Forlovelsesfrokost ombord paa „Codan".

Paa den Tid kan I vel nok faa snakket ud.

Saa forsvandt Kaptajn Edwards, medens et lykkeligt Par spadserede Arm i Arm henad Alléen

i det lille Anlæg, hvor der i Øjeblikket var ganske menneskетomt.

Stella Edwards, der var iført et ganske enkelt, lyst Kostume, som henrykkede Doktoren, saa skælmsk op paa ham med sine straalende Øjne og spurgte:

— Er det nu alligevel ikke mærkeligt at saadanne Familielegender kan faa Gyldighed gennem Slægtled, og at Guldbillerne, der var fjernede fra hinanden, saa langt som det var muligt paa denne Jord, nu atter har fundet hinanden.

— Jo, tilføjede Doktor Graa, idet han lagde Armen om hendes slanke Liv og bøjede sig ned for at kysse hende: Og tilmed paa ligesaa festlig Maade som altid tidligere — under Palmer!

SANCTA CRUZ

Under Tropens Stjernehimmel,
Evighedens Dyb, som ikke
nogen jordfødts svage Blikke,
selv ej Teleskopet maaler,
hvor det skønne Sydkors straaler
i de tavse Kloders Vrimmel —
troner i en Kreds af Møer
Danmarks trende Søsterøer.

Oceanets Bølgebrusen
former sig som Symfonier,
vaagner, vugges, truer, tier,
Stormen skifter brat med Stille
eller med sagtmodig Susen

gennem Palmetræ og Ceder;
og i solmæt Moderjord
Sukkerrøret frodigt gror,
fyldt med Saft i tunge Skeder.

Sancta Cruz.
Hvert Døgns Mirakel,
Solen slukker Lysets Fakkel,
Mørkets Aander mylre frem,
Natten svøber om sig Kaaben,
ikkun Himlen staar paa Klem
for hver Sjæl i Frygt og Haaben.

Udenfor sin lave Hytte
gamle Neger staar og skuer
imod Vest, hvor Solens Luer

nys veg bort med Glans og Glød
og gav Stjernerne i Bytte.

Tænker saa paa Liv og Død,
svundne Drømme, lange Aar,
paa sin Races trange Kaar —
sælsomt Syn sig aabenbarer
for hans Øjne, mens han tænker:

Se, Kulturens første Blænker
drager ud, langt over Søen
til Vest-India, til Øen,
hvor den vilde Rødhud bygger,
og den skønne Palme skygger.

Ak, hvor sælsomt dog at fatte!
Vesterlands Vidunderverden

med dens Væld af sjældne Skatte
vundet for den travle Færden,
for en Race, højt begavet,
snild, men snedig, dyre Vaner, — —
Sejlere som stolte Svaner
vugged sig paa Verdenshavet,
Søens Helte drog mod Vest,
Havets Herlighed betog dem,
Eventyrets Drømme drog dem
uden Frygt til Farens Fest;
mangen Stordaad at berømme,
tegnet op i Sagas Skrift,
Landnamsfart og Storbedrift,
saa Vorherres Kejserdømme
naaed ud mod Himlens Rand,
og Evropas hvide Mand,
sanked større Magt og Ære,
pressede en frugtbar Muld,

til den kunde Guldhøst bære
for Kulturens stolte Kuld.

Men af Guldets Ager skyder
tidt en Sæd, der ondt betyder.

Nederlænder, Engelskmand,
Spaniol, de kloge Hvide
kom til Øen for at stride,
slaas om Byttet, Mord og Brand!
kristent Sværd slog dybe Vunder;
men om ædel Tempelridder
har man ogsaa hørt berette,
mindes det i disse Stunder,
mens han staar og stirrer frem
over Verdenshavets Vidder,
stirrer sine Øjne trætte.

Tanken flyr mod Østerlandet,
Negerfolkets gamle Hjem,
givet dem af Gud — hvad andet?
havde han ej husket dem,
sorte Sønner fra Ækvator,
han, Guds Søn og Reformator?

Kristentro og Kristenvandel
skurred' stygt imod hinanden,
Slavejagt og Negerhandel.
Korsets Flag til Tops fra Masten,
saa gled Skuden ud fra Stranden
med de sorte Mænd i Lasten.

Gamle Neger staar og tænker
paa sin Races Kval og Kvide,
paa de herskesyge Hvide,

deres Rovbegær og Rænker,
der forvandler alt til Guld.

Men paany hans Pande glattes,
Danmarks Konge var ham huld,
løste Negerslavens Lænker
ved et kærligt Kongeord,
evigt Minde, der ham sattes
i det sorte Øfolks Hjerter,
Himlens Millioner Kerter
over Kongegraven lyser
i det fjerne, kolde Nord.

Gamle Negergubbe fryser,
— Nord og Neger rimer daarlig; —
men sin Konges Land, det fjerne,

har han kær, thi mange Gange
hørte han dets Sagn og Sange — --
og hans Mine bli'r alvorlig,
mens han hilser Nattens Stjerne.

Stjernebanner, Dannebroge!
hvilket Mærke? hvorhen spejde?
strenge Tider, Verdensfejde,
ingen Fredstegn, Hadets Fase,
hvide Mænd, de stolte, kloge,
sorte Mænd en fattig Race!

Haand for Øre, vil han lytte?
klare sig, hvad Nattens Aander
hvisker om, mens Jorden vaander
sig i blodig Sorg og Smerte.
Nej, nu lukker han sin Hytte,

trykker Haanden imod Hjerte.
Synerne forbi ham glide —
blot et Blik endnu mod Himlen,
Korsets Pragt og Stjernevrimlen
i den tavse Midnatstide.

A. C. MEYER

BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS